

A Message from The Principal

Dear Parents and Guardians,

As we reflect on the past quarter at Imperial World School (IWS), I am pleased to share that it has been vibrant, enriching, and purposeful, closely aligned with our vision of holistic education. The third quarter has been marked by a blend of cultural celebrations, flagship learning events, and meaningful student experiences that nurtured not only academic growth but also creativity, confidence, and community spirit. I would like to extend my heartfelt gratitude to all our parents and guardians for your continued trust, encouragement, and partnership. Your support plays a vital role in shaping a nurturing environment where our students feel motivated to learn and grow.

One of the highlights of this quarter was our Lala Bala International Theatre Festival, at IWS. This unique platform offered our students invaluable exposure to the world of professional theatre. Interacting with and learning from international artists broadened their perspectives, strengthened their expressive abilities, and encouraged cross-cultural collaboration. Performing alongside professional artists was a powerful experience that fostered confidence, creativity, and global awareness among our learners. Complementing this was the continued growth of our Orchestra and performing arts initiatives, where students explored rhythm, harmony, discipline, and teamwork. Through collective performances, learners experienced the joy of collaboration and creative expression skills that extend far beyond the stage and into everyday learning and life.

Cultural values remained at the heart of school life this quarter. From Tihar, Chhath Parva, Yomari Punhi, Udauli Parva, Christmas and Lhosar our students engaged with traditions thoughtfully and joyfully. The heartwarming cultural performances by our Grade 1-3 learners were particularly touching, reflecting how children can meaningfully internalize values when guided with creativity and care. These celebrations enriched cultural understanding and strengthened our sense of community. Likewise, our sports events added another dynamic dimension to student life, promoting teamwork, resilience, discipline, and healthy competition. Beyond physical fitness, these events fostered togetherness, sportsmanship, and joy essential elements of well-rounded development.

The Parent Academy, particularly sessions focused on understanding preteen emotional needs, opened a meaningful space for dialogue and shared learning between parents and the school. As children grow, their emotional world becomes more complex, and such collaboration helps us support them with empathy, consistency, and understanding. Additionally, the Kidspreneurship Session led by Mrs Sangita Pandey, Founder Aaama ko achar, inspired students to think creatively, take initiative, and explore leadership and innovation from an early age.

On the academic front, we continue to emphasize meaningful and inclusive learning. While many students are progressing confidently, we remain attentive to those who may need additional support. Through early identification, differentiated instruction, remedial support, and peer-learning opportunities, we are committed to ensuring that every child feels supported and capable. Education, for us, is not merely about completing the syllabus, but about building confidence, resilience, and a genuine love for learning. Progress is never about quick fixes, it is about consistent encouragement, timely intervention, and a nurturing environment. Together, as parents, teachers, and mentors, we can create conditions where every child not only performs better but truly thrives as a curious, compassionate, and confident learner.

Principal
Imperial World School

Editorial Board

EDITOR:
Apsara Pathak
(Nepali)

EDITOR:
Hem Kumari Subedi
(Nepali)

EDITOR:
Omkar Thapa
(Nepali)

EDITOR:
Jamiyinla Jamir
(English)

EDITOR:
Prasanna Khanal
(English)

EDITOR:
Asmita Limbu
(English)

Strawberry

Manaslu Aryal Bhandari
Grade 1 (Arun)

My favorite fruit is a strawberry because it is sweet and healthy and it is red and many people love it. It is also juicy and I can make it into strawberry juice.

We can also make it into a smoothie and it has black spots. I love strawberries. Sometimes I go to a shop with my parents to buy some strawberries. I always choose big, red and ripe ones.

I want to make Earth happy

Sameek Kafle
Grade 1 Arun

I love my Earth. I will make my Earth happy by not cutting trees and avoid throwing waste in rivers or streets.

I will turn the tap off to save water. I will remind people not to pollute the air and plant trees.

I will save energy like electricity. I will plant more trees to make Earth happy.

Summary Writing

Mivaan Shrestha
Grade 1 Tamur

Title: There’s No Such Thing as a Monster
Author: Steve Smallman & Caroline Pedler
Illustrator: Caryl Hart

This story is about a little bear who is afraid to sleep alone in his room. He thinks there is a monster hiding in the dark, so he feels very scared. The little bear calls his Daddy Bear to help him. He comes kindly and checks the room with him. They look under the bed and around the room. Daddy Bear tells him that there is no such thing as monsters. Everything is safe. The little bear learns that sometimes things look scary in the dark, but they are only his imagination and not real monsters.

The Park

Hridhaan Shrestha
Grade 1 (Arun).

I went to the park, which was dark.
Parks are fun because we can run.
The grass is green when the park is clean.
The swings are in the park but it's almost dark.
The long green grass but the smelly trash.
I still like the park even if it's dark.

The Game That Raised My Parents

Sahasra Basu Shakya
Grade 2 Sunkoshi

One of the famous games from my parents' time is 7 stones. The materials used to play this game are stones and a ball. There must be two teams in this game. One of the team dismantles all seven stones. After all the demolitions, the same team will rearrange the seven stones and other team members throw the ball to another member who tries to rearrange the seven stones. Any member who gets hit by a ball is eliminated from the game. It sounded pretty interesting to me rather than my mobile games.

My Favourite Vegetable

My favourite vegetable is carrot. Carrot is very healthy and crunchy. It is orange in colour and tastes sweet. Carrot grows under the ground. It is good for my eyes and makes my body strong. I like to eat carrot raw and in vegetables. My mother tells me to eat carrot every day because it keeps me healthy, active, and happy. Rabbits also love to eat carrots very much.

-Dewarshi Thapa

AUTUMN LEAVES

The sky is very high, where the happy birds fly.
The gentle wind blows, and the golden sun glows.
From the trees tall, yellow leaves fall.

- Anushree Silwal
Grade 1 Tamur

My Baby Brother

My baby brother, Avalok.
I love my brother as much as I love my mother.
He is a crybaby, small and sweet,
With tiny hands and tiny feet.
He takes me to a happy land,
With his smile so soft and grand.
He is gentle, soft, and kind,
His little eyes always twinkle and shine.

Shwet Tara Shrestha
Grade 1 Tamur

Chungi

Sriya Dhungana
Grade- 2 Sunkoshi

Chungi is one of the famous games played in my parents' time. It is using a small ball made by tying rubber bands together. Players try to keep the chungi in the air by bouncing it with their feet without letting it fall to the ground. It is a fun game, it helps to improve our balance and coordination

A Letter To My Parents

Pranavi Shree Kandel
Grade- 2 Sunkoshi

11th December, 2025

Dear Mother and Father,

How are you doing? I hope you guys are doing great. I am writing this letter to you to share my favourite moment with you guys. Remember the time that we went to Alice Restaurant? It was very fun that time. We also went to Daura Thakali in Gairidhara. The food was very tasty. I really loved spending time with you two. I am so grateful for many things. Like you always kiss me when I come back from school. I really when you guys feed me something with love. I love you guys a lot. You are the best parents ever. I love you the most. I wish that in the future I can make you proud

Your Loving Daughter
Pranavi

My Favourite IPC Class

Sahasra Basu Shakya
Grade-2 Sunkoshi

My favourite IPC class is the day when we went to a toy store. We went to Happy Hours. I saw many different toys. I learned about many types of toys like handmade toys, electric toys and cotton toys. I realised we can also make toys by using cardboards too. My favourite toy was a kitchen set because it had an MC Donalds set. I felt really happy there. They also gave us juice and chocolate.

My Visit To Happy Toy Store

Mivaan Lal Shrestha
Grade- 2 Sunkoshi

I went to a toy store named Happy Hours. It was a short excursion from my IPC class. I was stunned to see the collection of toys. I saw cars, doll houses, construction sets, dragons, soft toys, baby toys and guns. My favourite part was looking at the construction sets and the robot dog. I was screaming like a crazy person. I was like " Aaaaaaaaaa look guys! I see a robot dog!". While coming back the store keeper gave me a chocolate and a juice. I was very excited. That was the best day of my life.

MY SCHOOL OF THE FUTURE

Bivaan Ojha
Grade 3 Marshyangdi

My school of the future will be a big, bright and beautiful place where every child loves to learn. The classrooms will look like colourful gardens and students will feel as happy as birds when they walk inside the classrooms. There will be smart tables, big screens and helpful robots that explain lessons in simple ways. Teachers will use special computers to show videos, pictures and 3D models.

The playground will have soft , green grass, long slides and safe swings. The library will have talking storybooks and tablets where we can ready easily. At lunch time, healthy meals will be ready for everyone! We will travel in driverless bus that can move safely and smoothly.

My future school will be a happy, fun and creative place for students to grow.

The Alien School

Shreena Chalaune
Grade-3 Trishuli

I don't know why, but today I woke up early, so I decided to go to school early and do my homework. When I got there, I had a small problem with math, so I went to the quiet teachers' room to find kind Mr. Barnaby.

I opened the door and was very surprised to see that my teachers were all friendly aliens!

They smiled at me and said, "Don't be scared."

The clever alien teacher taught us using fun games and magic tools. Math became as easy as ABC, and science was fun and interesting.

Before the bell rang, the aliens turned back into normal teachers. I walked away smiling and thinking that my school is the coolest school ever.

In the next class, we learned English in a fun way. The aliens used floating pictures like balloons and spoke in soft voices. They helped us when we made small mistakes, and learning felt easy and happy.

During break, we drank blue, yummy juice and played fun games. I felt happy and brave at the amazing alien school, and it felt new like a new day.

World Environment day

This World Environment Day was filled with unique experiences, I had so much fun. We had programs for three days and they were enjoyable and interesting. We participated in a lot of activities such as plantation, art and craft, quizzes and also participated in a parade on Environmental awareness. All activities were meaningful, important and knowledgeable for me.

For the plantation activity, we went to ISKCON, where we had a fun and interesting time planting saplings. In the art and craft activity, we recycled and reused waste materials to bring out useful products. The quizzes were fun and interesting. The parade was energetic because we made slogans and banners with many nice messages about saving the environment.

My overall experience was great. Everything was perfect and one of the best experiences for everyone. I think everyone from the other classes also enjoyed it. I participated in making slogans with my friends. We created beautiful slogans and drawings, we were given the freedom to be creative and worked tirelessly to finish our work.

We also had a quiz where we learned different facts about our environment. It helped me gain knowledge and understanding about our world even more. Also I had fun looking at my friends responding to tough questions. I am happy that I got this wonderful experience from my school.

Bipul Sapkota
Grade 4 (Rapti)

Life Is a Journey

Anubhav Shrestha
Grade 9 (Gandaki)

Life is hard, but
it can also be fun and full of adventure.
We should enjoy life
every day is a new journey.
Sometimes it's exciting.
Many days are boring.
It gets easy too.
No matter how it feels,
We should try to live peacefully.
Life itself is always on the move.

Concrete Buildings

Aashna Shrestha
Grade 7 (Karnali)

Two towns joined as one
It goes to high mountains
With a shiny crown.

Buildings

Aanvi Kashyap
Grade 7 (Karnali)

People fill buildings
Everybody stays busy
I see them nearby.

Concrete Poem

Tishya Gnywali
Grade 3 (Trishuli)

One night,
when I was
in a
deep
dream.
I was
in
dinosaur world! I went
deep in the grassland to make
friends. I found a dinosaur named
Trex and we become friends. He
showed the rest of grassland and
introduced me to his friends. They
looked scary but they were very
friendly. They were the most
kindest friends I have ever
made. When I woke up I
I said
that was
the best dream
I ever had!

When I Am Invisible

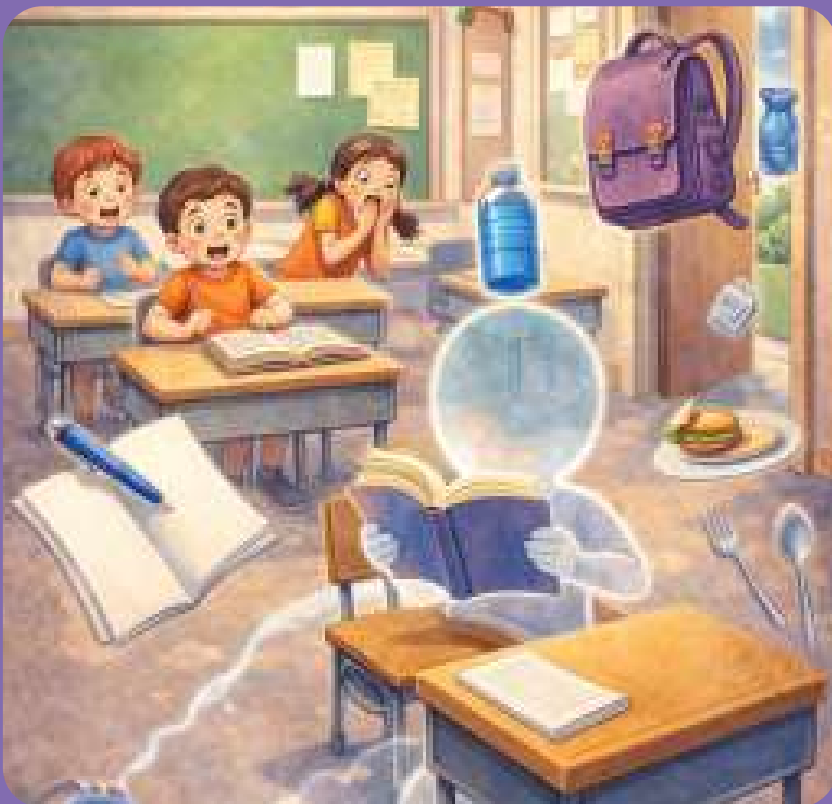
When I am invisible, I will play a fun trick and scare my friends. Then I will quietly sit on my seat and read a nice book. My friends will be very shocked and scared. They will be as scared as a deer.

They will think there is a ghost in the school and that the school is haunted. I will experience being absent, because the teacher will not be able to see me. When I am invisible for the whole day, I will not have to do classwork.

I will be invisible like a spirit. I will move as quietly as a mouse around the class-room. I will not have homework either. Everyone will see objects like a long pencil, white paper, my notebook, food on a plate, and a spoon and fork moving by themselves.

At home time, everyone will see my school bag and water bottle flying in the air by themselves, and they will be very surprised.

Elish Bajracharya
Grade 3 Marshyangdi

My Time Machine

I want to invent a powerful time machine to learn about dinosaurs! My time machine will look like a tall, transparent test tube, shining like a glass tower. You have to press a small, glowing button that will take you 1,000 years into the past as fast as a flash of lightning.

This time machine can also take you to the mysterious future. First, I want to travel back in time to learn about giant, fierce dinosaurs and meet famous, historical people. I also want to find out who did the Royal Massacre of Nepal, which is still a confusing mystery.

Then I will travel to the future and observe the exciting changes in the world. I will gather important information about the big challenges so everyone can be well prepared. I will need many strong batteries and a fast, powerful motor to make my time machine work.

I will need to protect my time machine like a precious treasure, because it might be misused by dangerous, evil people. It would be incredibly fun to travel through time and learn about so many wonderful things !

Riaan Khanal
Grade 3 (Trishuli)

My Dashain and Tihar

Nima Drolma Sherpa
Grade 4 (Narayani)

My Dashain and Tihar holidays was very memorable. I visited many places and enjoyed eating varieties of food. During Dashain, I received a lot of money from my elders. I also enjoyed Newari Bhoj almost every day and ate many delicious sweets.

I flew kites, played on swings, and enjoyed different games with my cousins. We also played cards together, which was quite interesting. During Tihar, my sister and I made rangoli which is a traditional decorative floor art made during festivals, especially Tihar (Deepawali). We played Deusu and Bhailo, lit fireworks, and ate sel roti which is a staple food in our Nepali culture. We also bought yummy snacks with the money we collected from playing Deusu and Bhailo, which is a traditional Nepali folk song and dance performed during Tihar (Deepawali), the festival of lights. The rest we kept in our piggy banks. My Dashain and Tihar holidays was indeed memorable, filled with memories, joy and laughter.

My Favourite Hobby

Reading

Watsalya Singh
Grade 5 (Seti)

Hello everyone, my name is Watsalya Singh, and today I'm going to talk about one of my favorite hobbies, which is reading. Reading is a very good habit because it helps increase imagination, enhances creativity, improves vocabulary, and kills boredom.

I started this hobby in the 2nd grade when I read the books my mom got from her school. The first few books that I read that got me into reading was Charlie and the Chocolate Factory, The Three Musketeers, and Fantastic Mr. Fox. My favourite book is Harry Potter. It is about a young wizard who goes to Hogwarts and spends seven magical years with friends, going on exciting adventures and defeating evil sorcerers.

It has to be one of the best books I have ever read. Every book I read really added to my reading habit and made it more enjoyable. In conclusion, reading isn't just a normal hobby for me, but something that brings me into a new world full of joy and happiness.

Kindness Matters

Trayee Dahal
Grade 4 (Narayani)

OMG! Look over there Rina is falling from a cliff! Ahhhh!! Heeeellppp! Suddenly, she woke up. "Thank goodness that was just a dream... but I'm late for school!" she exclaimed.

Rina was usually irresponsible and disrespectful, but somehow she always managed to get to school. Today was no different. She ran to class, panting. "Sorry, teacher, I'm late," Rina said in a loud, careless tone.

"Rina! This is the fourth time this week you've been late, and you're still not sorry," the teacher said sternly.

"Who cares?" Rina muttered. "You're stuck with me all year anyway!"

The teacher's eyes narrowed. "Rina, detention. Now!"

Rina groaned. The teacher assigned her to write 100 lines about tardiness.

"No!" Rina protested.

Later, the teacher sent Rina to the principal's office. "Rina, what seems to be the problem?" the principal asked kindly.

"None of your business!" Rina said, frustrated.

"That's it," the principal said firmly. "You're suspended for a week."

Rina panicked. "Oh no! This will ruin my school records!"

Her mother came to pick her up, her face red with anger. "Rina, get in the car. I want to teach you something," she said.

Rina sat quietly, afraid but listening. Her mother explained the importance of kindness, respect, and responsibility. Slowly, Rina realized that being rude and careless only made life harder for everyone, including herself.

"A gentle touch, a listening ear, kindness blooms, dispelling fear.

A smile can light a lonely soul.

A helping hand can make someone whole.

Even the smallest kind deed can spread joy far and wide."

From that day on, Rina tried to be kinder to everyone around her. She discovered that kindness truly matters—not just to others, but to herself as well. It was a tough lesson she had to learn, and although she learned it the hard way, it changed her for life."

Big House

Neron Tamang
Grade 7 (Karnali)

I saw a big house.
People were living inside.
A plane crashed in it.

More Than A Cube

Subarana Tamang
Grade 9 Gandaki

This quarter, our IMYC theme is Interpretation. For our homework, we were asked to write two paragraphs about an object of our choice.

The object I chose means a lot to me, it's the Rubik's Cube. Each colour represents different thoughts, like a puzzle of my life. When it is all mixed up, it reminds me of the confusion I sometimes feel in class.

Solving it takes a lot of hard work and patience. Sometimes I fail, but I always try again. Mistakes are a part of learning. When the cube is finally solved, I feel calm and proud. The way I interpret it, the Rubik's Cube feels like a part of my life journey.

Glasses

Prince Gautam
Grade 9 (Babai)

They help us see the world more clearly,
Letting us walk with confidence and care.
They are a part of life,
Even beyond this world.
They guide our vision in the right direction,
Quietly inspiring us each day.
Essential in ways we often forget,
They reveal our strength,
And show us who we can become.

A Visit to an Old Age Home

Ayushi Bhattachan
Class- 5 (Seti)

We visited a place where we got to meet a lot of elderly people, especially grandmothers. They all sat quietly as we entered the Ashram, the name of the place is Manasewa Ashram. When we reached the elderly home, we saw many grandmothers sitting silently. Just by looking at their expressions, we could understand what they must have been going through and it made us emotional.

We had one task that day and it was not to offer them food or clothes which we did, our main goal was to make them smile and feel happy. At first we were a little scared and shy, but we greeted them kindly. I was scared of some of the grandmothers at first but eventually I warmed up towards them.

First, we performed a dance for them. It seemed like they were enjoying it since they were smiling while watching us. Then we also sang a song called "Furfuri". We didn't realize when the grandmothers decided to join us in the song. I didn't imagine that grandmothers would sing so beautifully. They also danced as we sang songs, it felt like we had accomplished what we came for.

Before leaving we gave them food they also put tika on our foreheads and blessed us. It was a very touching moment for me as I looked at them. The visit was meaningful and memorable one. I felt very happy that I spent my time with grandmother at Manasewa Ashram.

'Gufa' – A Newari Tradition and Some of My Experiences

Adaani Karmacharya
Grade 6 (Barun)

Gufa is also known as Surya Darshan. It is a ritual practiced in the Newar community before a girl gets her first menstruation, or immediately after she gets it. Gufa is usually performed at odd ages such as 7, 9, 11, or 13. Traditionally, during Gufa, a girl stays in a room for 12 days without seeing sunlight or meeting relatives. Nowadays, however, many families keep the girl in Gufa for only 4-6 days due to busy schedules or other reasons. But in my case, I stayed for the full 12 days at my home. Those 12 days were filled with fun, but I also had a few scary experiences.

On the first day of the ceremony, I took a shower. Then, my grandmother performed a puja for me, after which I entered the Gufa room. For the first 4-6 days, the girl cannot eat salt, and until the Gufa ends, she cannot eat meat, eggs, beans, bananas, or soybeans.

On the second day, my aunt and fupu (father's sister) came to feed me milk, chira, chaku, fruits, and sweets. After four days, we performed a ceremony called Kwachika Syakegu. On that day, I woke up early to take a bath. Then, we made a cotton doll that represented Bahra Khya (the cave ghost). The doll was placed in a corner of the room where no one was allowed to touch it. From that day onward, I was allowed to eat salt. Whatever I ate, I had to give a small piece to the Bahra Khya. Female relatives also began to visit me with delicious food and sweets. I also started applying Kwa, a natural scrub made of rice flour, chiura, and herbs, which helped keep my face clear.

One day, my cousin sister told me about Bahrasi. According to tradition, if a girl dies while in Gufa, she cannot come outside. Instead, she is buried underground by the female members of the family. It is believed that the spirit of the girl becomes Bahrasi and haunts the house, scaring anyone who enters. That day, I felt very frightened, and to make matters worse, the lights suddenly went out. My mom was upstairs, busy, and I was downstairs all alone.

On the 12th and final day of Gufa, I woke up early before sunrise, took a bath, and dressed in a traditional wedding outfit with a red sari and gold jewelry, as if it were my real wedding. First, the purohit (priest) made me gaze at the sun, and then I looked at my father. Coincidentally, it was also Holi that day, and Aarshiya's family came to celebrate. We visited the temple and later had a small party at home. The next day, we left the Bahra Khya in the river before sunrise. Looking back now, I feel like I want to stay in Gufa again. I had so much fun during those 12 days. I think that the girls who stay in Gufa for only four or six days miss out on the full experience of this beautiful tradition.

LALABALA FESTIVAL

Malia Upadhya
Grade 5 (Bheri)

The LALABALA Festival was a wonderful and exciting event in our school. Participants from 12 different countries took part in the festival. It was very fun for everyone. People came from countries like India, Bangladesh, Japan, the UK, Sri Lanka, and some other countries as well.

During the opening programme, students wore traditional cultural dresses. We sang songs and heard the national anthems of different countries. There were many performances, including dancing, singing, and drama. Students from Grade 4 and Grade 5 also performed. One of the performances from Japan was very interesting. We watched two dramas. One was a Nepali drama about Shiva and Parvati, and the other was a Japanese drama about a boy who had lost his grandfather. Both dramas were very touching and meaningful.

After a few days, the school also arranged food stalls, terracotta stalls, mehendi stalls, art stalls, accessories and toys stalls and many more. We ate momo, sushi, Black Forest cakes, and chicken wings etc. All the food items were very tasty.

The LALABALA Festival was amazing, exciting, and entertaining. There were many wonderful dramas and performances which we got to watch and learn from. In short the LALABALA festival was very exciting, entertaining and amazing. We had so much fun.

"All About LALABALA"

Rishi Raj Neupane
Class 5 (Bheri)

Our school organized the LALABAL theatre festival.[People from 12 different countries came hto participate in this unique event. All the performances were wonderful showcasing creativity from all walks of life.. I liked the performance from the UK the most.

The program lasted for 7 days. There were participants from countries like Brazil, Singapore, Iran, UK, India, Sri Lanka etc. They practiced in our dance room, so we got a chance to watch the rehearsal shows as well. The entire program went smoothly, and every performance was interesting and filled with excitement.

There were two performers from the UK who presented a puppet show. It was the best show I had ever seen. I enjoyed it even more than the animated movies, which I like the most. There were many other amazing programmes too, and each one was enjoyable in its own way.

I wish to get more opportunities to watch such shows in the future. I enjoyed every programme very much. Such wonderful events should be organized more often, as they give us the platform to learn and understand the culture of different countries.

A Character I Find Inspiring

Ava Singha
Gtrade 8 (Indrawati)

A character I find inspiring in Frieren: Beyond Journey's End is Himmel the Hero. I admire him for many reasons, but the most important one is his determination. Even when he learns that he is not "the real hero," he does not let this discourage him. He continues his journey to defeat the Demon King because he cares more about helping people than gaining titles or recognition.

I also admire Himmel for his deep loyalty to Frieren. As an elf, Frieren's lifespan is far longer than Himmel's short human life. Despite knowing that their time together would always be limited, Himmel never loved anyone else. He remained devoted to her until the day he died. Only after his death does Frieren realize that she, too, had deeply cared for him.

जिम्मेवारी र इमान्दारिता

अद्वित थपलिया
कक्षा ९ गण्डकी

नेपालको एउटा गाउँमा बुवा, आमा, छोरा र छोरी भएको एउटा परिवार थियो। छोराको नाम निर्मल थियो भने छोरीको नाम उर्मिला थियो। बुवा एउटा चिनी उद्योगमा काम गर्नुहुन्थ्यो। छोरा र छोरी हरेक दिन विद्यालय जान्थे। आमा घरमै बस्नुहुन्थ्यो।

विद्यालयबाट फर्कँदा आमाले खाना पकाइराख्नुहुन्थ्यो। परिवार सबैजना सँगै बसेर गफ गर्दै खाना खान्थे। छोरो कक्षा आठमा पढ्थ्यो तर उसलाई पढ्ने खासै इच्छा थिएन। त्यसैले ऊ परीक्षामा सधैं कम अङ्क ल्याउँथ्यो। तर छोरीलाई भने पढ्ने धेरै इच्छा थियो र ऊ पढाइमा निकै तेज थिई।

कक्षा आठको परीक्षा आयो। रामले राम्रोसँग नपढेकाले परीक्षामा नराम्रो अङ्क ल्यायो। नतिजा देख्दा परिवार निराश भए। तर छोरीले भने राम्रै अङ्क प्राप्त गरिन्। यो देखेर राम एकलै बाहिर निस्कियो र सोच्न थाल्यो, ‘यदि म यसरी नै पढाइलाई बेवास्ता गरिरहँ भने मेरो जीवन बर्बाद हुन्छ।’

त्यस दिनदेखि राममा नयाँ भावना आयो। उसले मनदेखि पढ्न सुरु गर्‍यो। त्यसपछि परीक्षा सकियो र बिदा सुरु भयो। बिदाको समयमा बुवाले आमा, छोरा र छोरीलाई चितवन घुमाउन लैजानुभयो। त्यहाँ उनीहरूले हात्ती, गैँडा, चरा आदि धेरै जनावर देखे। एक रात जङ्गलबाट बाघको आवाज सुनेर सबै डराए र सुरक्षित स्थानमा बसे।

बिदा सकिएपछि उनीहरू घर फर्किए र विद्यालय जान थाले। निर्मलले मन लगाएर पढ्न थाल्यो र कक्षा नौको परीक्षामा राम्रो अङ्क ल्यायो। यो देखेर परिवार धेरै खुसी भयो। निर्मलले कक्षा दश पनि राम्रो अङ्कसहित पास गर्‍यो।

पछि निर्मल र उसकी बहिनी काठमाडौँ गएर कक्षा ११ र १२ पढे। पढाइ सकेपछि निर्मल उच्च शिक्षाका लागि भारत गयो र इन्जिनियरिङ पढ्न थाल्यो। उता छोरी भने काठमाडौँमै बसिन्। निर्मलले धेरै मानिस भेट्यो र विभिन्न ठाउँ घुम्‍यो। उसले मास्टर डिग्री पनि पूरा गर्‍यो।

त्यसैबिच घरमा आमाले स्वास्थ्य बिग्रियो। यो कुरा थाहा पाएपछि निर्मल तुरुन्त नेपाल आयो। उसले आमालाई अस्पताल लग्यो र जाँच गर्दा आमालाई क्यान्सर भएको थाहा भयो। धेरै प्रयास गर्दा पनि आमालाई बचाउन सकिएन।

यो परिवारका लागि निकै दुःखद समय थियो। बुवा पनि बुढो भइसक्नु भएको थियो र काम गर्न सक्नुहुन्नथ्यो। त्यसैले घरको सम्पूर्ण जिम्मेवारी निर्मलको काँधमा आयो। उसले कामको खोजी गर्‍यो र एउटा गाडी कम्पनीमा जागिर पायो।

त्यही क्रममा निर्मलले एउटी केटीलाई भेट्यो। दुईतीन वर्षपछि उनीहरूबिच विवाह भयो। विवाहपछि पाँच वर्षमा उनीहरूको एउटा बच्चा जन्मियो। निर्मलले आफ्नो जीवनका अनुभवबाट सिकेको जिम्मेवारी र इमान्दारिताको शिक्षा आफ्ना बच्चालाई पनि दियो। यसरी निर्मल जिम्मेवार र इमानदार व्यक्ति बनेर आफ्नो परिवारको सहारा बन्यो।

अर्केष्ट्रा साँझ

सुजा पन्त
कक्षा ४ नारायणी

हाम्रो विद्यालयको वार्षिक अर्केष्ट्रा साँझ यो वर्ष मंसिर १८ गते आयोजना गरिएको थियो। अर्केष्ट्रा साँझ हाम्रो विद्यालयले विद्यार्थीको अतिरिक्त क्रियाकलाप प्रति रुचि बढाउन गर्ने कार्यक्रम हो। यसमा विद्यार्थीहरूको सङ्गीतमय सिपलाई उनीहरूको अभिभावक माझ एक रोचक कार्यक्रमका रुपमा देखाइन्छ।

यो मेरो पहिलो अर्केष्ट्रा साँझ थियो किनभने यस कार्यक्रममा कक्षा ४ देखि ७ सम्मका विद्यार्थी मात्रै सहभागी हुन पाउँछन्। विद्यार्थीहरू कोही गायन तर्फ त कोही वाद्यवादनमा तर्फ सहभागी थिए। म पनि आफ्नो गाउने र पियानो बजाउने सिप प्रस्तुत गर्दा निकै खुसी थिएँ। मेरो दाइ दिदी र साथीहरूले पनि उत्साहका साथ यस कार्यक्रममा भाग लिए। यो वर्ष अर्केष्ट्रा साँझ भूकटो मण्डपको नेपाल पुलिस क्लबमा आयोजना गरिएको थियो। कार्यक्रममा समग्रमा ६ जति प्रस्तुतिहरू प्रदर्शन गरियो। यो कार्यक्रम राष्ट्रिय गानबाट सुरु भयो। कार्यक्रममा शुभकामना, अल्लारे नानी, गाउँ गाउँबाट उठ जस्ता गीतहरूको प्रस्तुति भएको थियो। अङ्ग्रेजी गीत वोइर्स र टाइट्यानिक जस्ता गीत प्रस्तुत गरिएको थियो। कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिको रूपमा चर्चित गायक काली प्रसाद बास्कोटा आउनुभएको थियो।

कार्यक्रममा निकै रमाइलो सङ्गीतमय रह्यो। हामी विद्यार्थी एवम् अभिभावकहरूलाई निकै रमाइलो भयो। आशा गर्दछु कि आउने वर्षहरूमा पनि हाम्रो विद्यालयले यस्तै कार्यक्रम गर्ने छ। जसले गर्दा हामीमा सृजनात्मक सिपको विकास हुनेछ।

मेरो अमेरिका भ्रमण

आर्थीया कार्की
कक्षा ६ वरुण

सन् २०२४ मा म कक्षा ५ मा पढ्दै गर्दा हाम्रो विद्यालयले कक्षा ६ देखिका विद्यार्थीहरूका लागि एक अन्तर्राष्ट्रिय शैक्षिक भ्रमणको योजना बनायो। यसै अन्तर्गत हामीलाई अमेरिका लैजाने निश्चय गरियो। मेरो घरमा पनि अभिभावकहरूसँग यस भ्रमणमा के-कस्ता कुराहरू सिक्न सकिन्छ भन्ने विषयमा छलफल भयो। अन्ततः मेरो अभिभावकले मलाई अमेरिका भ्रमणमा जान स्वीकृति दिनुभयो।

हाम्रो उडान ६ अक्टोबर २०२५ का दिन दिउँसो १२ बजे थियो। कक्षा ६ बाट म मात्र एकलै सहभागी थिएँ। हामी पहिले कतार पुग्यौँ, जहाँ हाम्रो केही घण्टाको ट्रान्जिट थियो। त्यसपछिको लामो उडान भरेर हामी ६ अक्टोबरकै दिन मायामी अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल पुग्यौँ। सोही दिन हामीले मायामीको समन्द्र किनारको अवलोकन गर्‍यौँ। त्यहाँबाट ३ घण्टाको गाडीको यात्रापछि हामी ओर्ल्यान्डो पुगेर एक होटलमा बस्‍यौँ।

७ अक्टोबरमा हामी सी-वर्ल्ड गयौँ। त्यहाँ हामीले विभिन्न प्रजातिका माछाहरू देख्यौँ र रमाइला राइड्सहरूको आनन्द लियौँ। हामीले त्यहाँका मानिसहरूसँग कुराकानी गरी उनीहरूको जीवनशैली र मेलमिलापका बारेमा धेरै कुरा जान्ने अवसर पायौँ। ८ अक्टोबरका दिन हामी डिस्नी वर्ल्डको म्याजिक किङ्डम गयौँ, जहाँको वातावरण निकै रमाइलो थियो। त्यहाँ हामीले विभिन्न डिस्नी पात्रहरू देख्यौँ। डिस्नी वर्ल्डमा अमेरिकाका मात्र नभई विश्वभरका मानिसहरू घुम्न आएका थिए।

१० अक्टोबरमा हामी नासाको केनेडी स्पेस सेन्टर पुग्यौँ। त्यहाँ मैले रकेट र अन्तरिक्षका बारेमा धेरै कुराहरू सिक्न पाएँ। हामीले नासामा सिमुलेसनहरू पनि गर्‍यौँ, जुन निकै प्रभावकारी थियो। रकेट उड्नेको र अवतरण गरेको अनुभव दिने सिमुलेसन गर्न पाउँदा मलाई धेरै खुसी लाग्यो। ११ अक्टोबरमा हामी हवाईजहाजबाट बोस्टन गयौँ। यो भ्रमण केवल मनोरञ्जनका लागि मात्र नभई पूर्ण रूपमा शैक्षिक थियो। बोस्टनमा हामीले हार्वर्ड विश्वविद्यालयको भ्रमण गर्‍यौँ। त्यहाँका एक विद्यार्थीले हामीलाई विश्वविद्यालयको प्रणाली र इतिहासका बारेमा जानकारी दिनुभयो। १२ अक्टोबरमा हामी एमआईटी युनिभर्सिटी गयौँ र बोस्टन सहरको भ्रमण गर्‍यौँ।

१३ अक्टोबरमा हामी बोस्टनबाट न्युयोर्क प्रस्थान गर्‍यौँ। न्युयोर्क पुगेपछि हामीले त्यहाँका ठूला भवनहरू र तिनको इतिहासका बारेमा जानकारी हासिल गर्‍यौँ। १४ अक्टोबरमा हामी सेन्ट जोन्स युनिभर्सिटी गयौँ। त्यहाँ हामीलाई विश्वविद्यालयका गतिविधिहरूका बारेमा बताइयो र शैक्षिक भ्रमण गराइयो। सोही दिन हामी संयुक्त राष्ट्र संघ र वान वर्ल्ड अब्जरभेटरी पनि गयौँ। संयुक्त राष्ट्र संघमा हामीले मानव अधिकार र दिगो विकासका लक्ष्यहरूका बारेमा शिक्षा पायौँ। साथै, अब्जरभेटरीबाट न्युयोर्क सहरको मनोरम दृश्य अवलोकन गर्‍यौँ। १५ अक्टोबरका दिन हामी न्युयोर्कको सबैभन्दा चर्चित ठाउँ स्ट्याच्यु अफ लिबर्टी गयौँ।

त्यहाँको रमाइलो दृश्य देख्दा मलाई निकै आनन्द लाग्यो। यो हाम्रो भ्रमणको अन्तिम दिन थियो। यसरी यो १५ दिने अमेरिका भ्रमणले मेरो ज्ञानको क्षेत्रलाई अझ फराकिलो बनाएको छ।

विद्यार्थीहरूको मानसिक स्वास्थ्य

आर्या न्यौपाने
कक्षा १० भोटेकोशी

आजको आधुनिक युगमा विद्यार्थीहरू शैक्षिक दबाव, प्रतिस्पर्धा र सामाजिक अपेक्षाका कारण विभिन्न मानसिक समस्याको सामना गरिरहेका छन्। यी सबै कुराले उनीहरूको मानसिक स्वास्थ्यमा प्रत्यक्ष असर पार्छ। राम्रो मानसिक स्वास्थ्य भएको विद्यार्थी मात्र सिकाइमा सफल, आत्मविश्वासी र सशक्त बन्न सक्छ। त्यसैले मानसिक स्वास्थ्य आजको शैक्षिक जीवनको अत्यन्त महत्वपूर्ण विषय बनेको छ।

विद्यार्थी जीवन व्यक्तिको व्यक्तित्व निर्माण हुने महत्वपूर्ण चरण हो। यस चरणमा विद्यार्थीहरू परीक्षाको चिन्ता, घरपरिवारको अपेक्षा, साथीभाइसँगको तुलना र भविष्यप्रतिको अनिश्चितताका कारण मानसिक तनाव भोग्न सक्छन्। पछिल्ला वर्षहरूमा शैक्षिक प्रतिस्पर्धा निकै बढेको छ, जसका कारण धेरै विद्यार्थीहरू डिप्रेसन, एन्जाइटी, एकाग्रताको कमी तथा निद्रासम्बन्धी समस्याबाट पीडित हुन थालेका छन्। विद्यालयको वातावरण, बुलिङ, कडा नियम र घर-परिवारको अत्यधिक दबाबले पनि उनीहरूलाई मानसिक रूपमा कमजोर बनाउन सक्छ। यस्ता अवस्थाबाट बच्न शिक्षक, परिवार र विद्यालयले सहयोगी वातावरण सिर्जना गर्नुपर्छ। काउन्सेलिङ, उचित मार्गदर्शन तथा सकारात्मक प्रेरणाले विद्यार्थीहरूको मानसिक स्वास्थ्य सुदृढ बनाउन मद्दत पुऱ्याउँछ।

विद्यार्थीहरूको मानसिक स्वास्थ्य आजको एक महत्वपूर्ण चुनौती हो। मानसिक रूपमा स्वस्थ विद्यार्थी मात्र सफल अध्ययन, सकारात्मक सोच र उज्ज्वल भविष्य निर्माण गर्न सक्षम हुन्छ। त्यसैले यस विषयमा हामी सबैले विशेष ध्यान दिनु अत्यन्त आवश्यक छ।

सबैकुरा मन परेको

अर्थ शाह
कक्षा ३ मर्स्याङ्दी

मलाई मनपर्छ मेरो ठाउँ
आमाको सबैभन्दा प्यारो गाउँ ।
बाबाको पनि जन्मेको ठाउँ
त्यहीँ गएर बस्न पाउँ।

आमाबुबा हामी सबै
सधैं सबै सँगै हुने ।
साथमा मिलेर खाना खाने
साथैमा सबैजना घुम्न जाने ।

परिवार हाम्रो मिलेको
खुसीले घर पुरै भरेको ।
दुक्क हुन्छ घर देख्दा
मलाई सबैकुरा मन परेको ।

आमा

काब्या अधिकारी
कक्षा ४ राप्ती

आमा नै हो हामीलाई जन्म दिने
आमा नै हो हामीलाई माया गर्ने ।

उनी हुन् सन्तानको भावना बुझ्ने
आमा नै संसारलाई चिनाउने ।

आमाले गाँस्छन् हामीसँग प्रीति
आमा हुन् ममताकी मूर्ति ।

आमा हुन् हाम्री असल साथी
आमा नै हुन् ज्ञानकी देवी ।

उनी नै हुन् संसार सृष्टि गर्ने
सन्तानमा दिव्य दृष्टि छर्ने ।

राम्रो र स्वास्थ्य बानी

आन्मिक श्रेष्ठ
कक्षा २ सुनकोशी

मैले परियोजनामा राम्रो र स्वास्थ्य बानीका केही कार्यहरू गर्ने अवसर पाएको थिएँ । त्यस परियोजनामा मैले स्वास्थ्य बानीको बारेमा लेखेको छु । स्वास्थ्य बानी राम्रो हुन्छ, किनभने यसले हामीलाई स्वस्थ र खुसी बनाउँछ । समयमा सुत्ने, समयमा उठ्ने, राम्रो खाने, खेल्ने, दाँत माभ्ने, नुहाउने र हात धुने जस्ता बानीहरू राम्रा बानी हुनथी बानीहरू अपनायौँ भने हामी बलियो हुन्छौँ र नियमित रूपमा विद्यालय जान सक्छौँ । त्यसैले हामी सधैं स्वस्थ भएर बस्नुपर्छ भनेर हाम्रो शिक्षकले पनि हामीलाई सिकाउनुभएको छ । स्वास्थ्यकर बानीका धेरै फाइदाहरू छन् यसले हामीलाई रोग लाग्न दिँदैन, हामी बलियो हुन्छौँ र राम्ररी पढ्न सक्छौँ ।

मेरी आमा

आरभी ढुंगाना
कक्षा १ अरुण

मेरी आमाको नाम सुजिता कोइराल हो । उहाँ चालिस वर्षको हुनुहुन्छ । उहाँलाई खाना, तरकारी, दही, रोटी खान असाध्यै मनपर्छ । उहाँले मलाई धेरै माया गरेर राख्नुहुन्छ । उहाँले मलाई असाध्यै मिठो खाजा र रोटी बनाइदिनु हुन्छ । उहाँलाई घर सफा गर्न मनपर्छ । उहाँले मलाई सधैं सुत्नु भन्दा अगाडि कथा सुनाउनु हुन्छ ।

लालाबाला थिएटर कार्यक्रमको अनुभव

मायाशमी अधिकारी
कक्षा ३ मर्स्याङ्दी

लालाबाला थिएटर कार्यक्रम मलाई साँझै मनपर्यो । यस वर्ष इम्पेरियल वर्ल्ड स्कुलले यो कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । यसमा १२ देशका मानिसहरू आएर सहभागी भएका थिए । यस कार्यक्रमबाट मैले विभिन्न देशका कलाकारहरूको प्रस्तुति हेर्न मौका पाएँ। यसले गर्दा मलाई पनि थिएटरमा सहभागी हुन मन लाग्यो । यसले गर्दा मलाई थिएटर कसरी गरिँदो रहेछ भनेर थाहा भयो । यसमा कलाकारहरूले विभिन्न देशको कला प्रस्तुत गरे। म पनि नेपाली पोशाक गुन्युचोलो लगाएर सहभागी भएँ । मेरो साथीहरूले पनि विभिन्न जातजातिका पोशाक लगाएका थिए । यसबाट हामीले विद्यालयमा धेरै कुरा सिक्न पायौँ र धेरै रमाइलो पनि गर्यौँ ।

आमाको मनपर्ने म

मनास्लु अर्याल भण्डारी
कक्षा १ अरुण

मेरी आमाको नाम निसा अर्याल हो । उहाँलाई स्याउ खान मनपर्छ। उहाँको मनपर्ने कुरा मेरो मुटु हो । उहाँलाई म खेलेको हेर्न मनपर्छ । म रोएँ भने मेरी आमाको मुटु दुख्छ । म हाँसे भने मेरी आमा खुसी हुनुहुन्छ ।

मितेरी फुटसलको अनुभव

आदर्श गुरुङ
कक्षा ७ महाकाली

वि.सं. २०८२ असोज २५ गते मितेरी फुटसलमा खेलनको लागि म र मेरा साथीहरू सजिन, समन र आशनासँग गएँ । हामी मितेरीमा दिउँसो २ बजे आइपुग्यौँ । हामीले दिउँसो ३ बजेदेखि ४ बजेसम्म फुटसलको मैदानमा बल खेल्ने अभ्यास गर्‍यौँ ।

बेलुका ४ बजेपछि सबै खेलहरू सुरु गरियो । सुरुमा हामीले ब्याडमिन्टन खेल्यौँ । हामी चार जनालाई दुई समूहमा बाँडियो । म र सजिनको एक समूह थियो भने समन र आशना अर्को समूहमा थिए । म र सजिनले पहिलो र दोस्रो खेल जित्यौँ, तर तेस्रो खेलमा हामी हा‍र्‍यौँ । अन्ततः, प्रतिस्पर्धाको नतिजा अनुसार म र सजिनले ब्याडमिन्टन प्रतियोगिता जित्यौँ ।

ब्याडमिन्टनपछि हामीले निकै रमाइलो भलिबल खेल्यौँ। भलिबलमा पनि हामी दुई समूहमा बाँडिएका थियौँ । म र समनको एक समूह थियो भने सजिन र आशना अर्को समूहमा थिए । यस खेलमा म र समनले पहिलो, दोस्रो र तेस्रो तीनवटै खेलमा हार बेहो‍र्‍यौँ । त्यसैले सजिन र आशनाले भलिबल प्रतियोगिता जिते ।

भलिबलपछि अन्त्यमा हामीले फुटबल खेल्यौँ । यस खेलमा म, समन र सजिनले पालैपालो गोलकिपर बनेर फुटबल खेल्यौँ । फुटबल खेलिसकेपछि समय सकियो र हामी सबै जना आ-आफ्नो घरतिर फर्कियौँ । मितेरी फुटसलमा साथीहरूसँगको त्यो दिनको अनुभव निकै रमाइलो भयो ।

डाक्टर आमा

ऋयान्सी धिताल
कक्षा १ अरुण

मेरी आमाको नाम रुकु हो। उहाँलाई भात खान मनपर्छ । उहाँ गोरी हुनुहुन्छ । म मेरी आमालाई धेरै माया गर्छु । उहाँ नक्कली हुनहुन्न । मेरी आमा डाक्टर हो । मेरी आमा राम्री हुनुहुन्छ ।

शिक्षा

काब्या नाहाटा
कक्षा १० भोटेकाशी

शिक्षालाई मानव जातिको तेस्रो आँखा भनेर चिनिन्छ । शिक्षाले मानिसलाई अन्धकारबाट उज्यालोतर्फ लैजान्छ । प्रकृति, संस्कृति र सभ्यताको दृष्टिले सृष्टिको उषाकालदेखि नै सुसम्पन्न हाम्रो देश आज शिक्षाका दृष्टिले समेत प्रगतिपथतर्फ लम्कँदै छ । शिक्षाले हाम्रा अधिकार, कर्तव्य, जिम्मेवारी र असल व्यवहार सिकाउँछ । हाम्रो देशको शिक्षा परम्परा प्राचीन ऋषिमुनिहरूबाट सुरु भएको हो। उनीहरूले अनेकौँ संस्कृति, दर्शन र ज्ञानको ज्योति संसारभर फैलाएर विश्वलाई आलोकित गरे। गौरवमय रचना मानिने चार वेदको शिक्षा हाम्रो देशका गौरवमय सम्पदा हुन्, जसबाट अनेकौँ उपनिषद् र सयौँ ग्रन्थहरू रचिए । त्यही शिक्षाले विश्वलाई प्रज्वलित गरेको छ ।

हाम्रो देशमा यति धेरै शैक्षिक सम्भावना हुँदाहुँदै पनि कतिपय स्थानमा राम्रो शिक्षक र आवश्यक शैक्षिक सामग्रीको अभावका कारण धेरै बालबालिका शिक्षाबाट वञ्चित छन् त्यसैले देशका सबै स्थानमा समान रूपमा शिक्षाको पहुँच पुर्‍याउनु हाम्रो मुख्य लक्ष्य हुनुपर्छ । हाम्रो देशको शिक्षा ज्ञान र विज्ञानको सङ्गम बन्नुपर्छ । यस्तो शिक्षाबाट प्राप्त ज्ञान र चेतनाले मानिसलाई कर्तव्य, दायित्व, सद्गुण र नैतिक मूल्य सिकाउँछ । शिक्षा केवल पाठ्यपुस्तकको ज्ञानमा सीमित हुनु हुँदैनस यसले व्यावहारिक सीप, संस्कार र देशप्रेम पनि सिकाउनुपर्छ । शिक्षाले मानिसलाई नैतिकवान, सहिष्णु, दक्ष र विवेकशील बनाउन आवश्यक पर्ने नैतिक, सांस्कृतिक र वैज्ञानिक शिक्षाको सन्तुलनमा जोड दिन्छ। शिक्षित नागरिकले मात्र भ्रष्टाचार, गरिबी र अशिक्षालाई अन्त्य गर्न सक्छ । त्यसैले शिक्षालाई हाम्रो जीवनको नयन पनि भनिन्छ ।

अतः हामी सबैले दैनिक जीवनमा अध्ययनलाई प्राथमिकता दिनुपर्छ । शिक्षा हाम्रो जीवनको आधार मात्र होइन, देशको प्रगतिको ढोका पनि हो । शिक्षित नागरिक नै राष्ट्रको सबैभन्दा ठूलो सम्पति हुन यसरी नै हाम्रो देशमा प्राचीन ज्ञान र आधुनिक विज्ञानको समन्वयबाट शिक्षा र ज्ञानको नयाँ सगरमाथा खडा हुनेछ ।

आमा

उजना अधिकारी
कक्षा ९ बबइ

आमा, तिम्रो माया मिठो
जीवनभर रहिरहन्छ यो ।
दुःख पर्दा अँगालो हाल्छौ
सुख मात्र दिन्छु भन्ने सम्झन्छौ ।

सागर जस्तै गहिरो हुन्छ
सूर्य जस्तै उज्यालो दिन्छ ।
आफू रोएर पनि हाँस्छौ
सन्तानलाई आँट भरोषा दिन्छौ ।

फूल जस्तै सुवास छ तिम्रो
अथाह ममता छ तिम्रो ।
गल्ती भए पनि क्षमा पाउँछु,
सही बाटोमा अघि बढ्छु ।

आँधी आयो, हुरी आयो
तर पनि मलाई ढल्न दिइनौ ।
आफू छायामा परेर पनि,
सन्तानलाई उज्यालो दिइरह्यौ ।

आमाको माया धनभन्दा ठूलो
संसारमा छैन यसको मूल्य ।
भगवान् खोजे जहाँ जहाँ
आमा खोजे भेटिन्छ र कहाँ ।

साना साना नानी

आमन्या श्रेष्ठ
कक्षा ५ सेती

धेरै पढ्छौं धेरै लेख्छौं, साना साना नानी
बुद्ध जस्तै त्यागी बन्छौं, जनक भैं रानी ।

रूप गुण शीलवती, हिउँ जस्तै गोरी
उमा, सीता, मुकुटी हुन् नेपालकै छोरी ।
भाइबहिनी सबैलाई, वरावर ठानी
बुद्ध जस्तै त्यागी बन्छौं, जनक भैं ज्ञानी ।

पढी लेखी सिक्छौं हामी, अरनिको भैं सिप
बाल्छौं पृथ्वी भानुले भैं एकताको दीप ।
फहराउँछौं विश्वभरि नेपाली निशानी
बुद्ध बस्ते त्यागी बन्छौं जनक भैं ज्ञानी ।

मेचीदेखि महाकाली, पहाड मधेश
नेपाली हौं सबै हामी नेपाल हाम्रो देश ।
बुद्ध जस्तै त्यागी बन्छौं जनक भैं ज्ञानी
धेरै पढ्छौं धेरै लेख्छौं, साना साना नानी ।

चाँगुनारायण मन्दिर शैक्षिक भ्रमणको प्रतिवेदन

नामस्आयुसी भट्टचन
कक्षा ५ सेती

परिचय

कक्षा ५ को सामाजिक शिक्षा विषय अन्तर्गत शैक्षिक भ्रमणका लागि हामी कक्षा ५ का सबै विद्यार्थीहरू २०८२ मङ्सिर ५ गते भक्तपुर जिल्ला, चाँगुनारायण नगरपालिकामा अवस्थित चाँगुनारायण मन्दिरको भ्रमणमा गएका थियौं । हामी यस भ्रमणमा सुदिप सर, निर्मला म्याम, जमिङ्ला म्याम र रोहन सरको साथमा गएका थियौं । विद्यालयबाट चाँगुनारायण मन्दिर पुग्न करिब १ घण्टा ३० मिनेट लागेको थियो।

भ्रमणको उद्देश्य

यस भ्रमणका मुख्य उद्देश्यहरू निम्न थिए:

- चाँगुनारायण क्षेत्रका मानिसहरूको विगतको जीवनशैली बुझ्नु ।
- चाँगुनारायण क्षेत्रभित्र रहेको चाँगु सङ्ग्रहालय अवलोकन गर्नु ।
- चाँगुनारायण मन्दिरको इतिहास र सांस्कृतिक महत्त्व जान्नु ।
- ऐतिहासिक वस्तुहरूको प्रत्यक्ष अवलोकन गर्नु ।

भ्रमणको विवरण:

चाँगुनारायण मन्दिर नेपालकै पुराना मन्दिरहरूमध्ये एक हो । यो मन्दिर सुन्दर काठकला, ढुङ्गाकला, इतिहास र संस्कृतिले भरिएको छ । साथै, यो मन्दिर विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत स्थल पनि हो । यस भ्रमणका क्रममा हामीले त्यहाँका स्थानीय मानिसहरूसँग सर्वेक्षण पनि गर्‍यौं । सर्वेक्षणका लागि समूह विभाजन गरिएको थियो । हाम्रो समूहमा म, आभ्या, सान्मी र आशना थियौं । हामीले स्थानीय बासिन्दा माया लामासँग कुराकानी गर्‍यौं । उहाँ करिब २० वर्षभन्दा अघिदेखि त्यहाँ बस्दै आउनुभएको रहेछ । उहाँका अनुसार पहिले परिवारका धेरै सदस्यहरू सँगै बस्ने चलन थियो भने अहिले उहाँ आफ्ना छोरा-छोरीसँग बस्नुहुन्छ । पहिले उहाँको मुख्य पेशा खेतीपाती थियो तर अहिले पसल सञ्चालन गर्नुहुन्छ । पहिलेका घरहरू माटो र काठले बनेका थिए भने अहिले अधिकांश घरहरू सिमेन्ट र ईँटाले बनेका छन् पहिले खानेपानीका लागि कुवा र पधेरो प्रयोग गरिन्थ्यो भने अहिले जारको पानी र बोरिङको पानी प्रयोग गरिन्छ । पहिले बिजुली, टेलिफोन र टेलिभिजन जस्ता सुविधा थिएनन् तर अहिले यी सबै सुविधा उपलब्ध छन् त्यस्तै, पहिले बिरामी पर्दा उपचारका लागि थोरै मात्र अस्पताल थिए भने अहिले धेरै अस्पतालहरू छन् भ्रमणका क्रममा चाँगुनारायण सङ्ग्रहालयभित्र पुराना मूर्तिहरू, सिक्का, भाँडाकुँडा, राजाहरूले प्रयोग गरेका हातहतियार, लाखेको मास्क र कपडाहरू जस्ता ऐतिहासिक वस्तुहरू देख्न पाइयो । यस्ता वस्तुहरूबाट पुरानो समाज कस्तो थियो भन्ने बुझ्न सजिलो भयो । सङ्ग्रहालयभित्र रहेको काठको साँगुरो र ठाडो भन्ड्याङ चढ्दा र ओर्लिँदा हामी सबै अलि डराएका थियौं । तर यो अनुभव धेरै रोचक र कहिल्यै नबिर्सिने खालको थियो । समग्रमा भ्रमणको वातावरण अत्यन्त रमाइलो थियो । मन्दिर र वरपरको वातावरण निकै सुन्दर लाग्यो । यस भ्रमणबाट विगतका मानिसहरूको सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक र धार्मिक जीवनशैलीबारे महत्त्वपूर्ण जानकारी प्राप्त भयो ।

निष्कर्ष

यस शैक्षिक भ्रमणबाट पुराना सरसामान, मूर्ति, सिक्का र हातहतियार जस्ता ऐतिहासिक वस्तुहरूको प्रत्यक्ष अवलोकन गर्ने र बुझ्ने अवसर प्राप्त भयो। लिच्छवीकालीन समयमा निर्मित प्राचीन चाँगुनारायण मन्दिर, राजा मानदेवले स्थापना गर्नुभएको स्तम्भ, शिलापत्रहरू तथा मन्दिरमा प्रयोग गरिएका काठका पुराना हस्तकलाहरू र ढुङ्गालहरू देख्दा मलाई अत्यन्त रमाइलो लाग्यो। यस प्रकारका ऐतिहासिक सम्पदा र सङ्ग्रहालयहरूको संरक्षण गर्न सबै स्थानीय बासिन्दा तथा हामी सबै सचेत र सक्रिय हुनुपर्छ भन्ने सिकाइ पनि यस भ्रमणबाट प्राप्त भयो ।

थकाली समुदायको गौरवशाली पर्व: तोराङ् ल्हो

जोला थकाली
कक्षा ६ महाकाली

नेपालको उत्तरी भेग, विशेषगरी मुस्ताङलाई आफ्नो थातथलो बनाएका थकाली समुदायले मनाउने सबैभन्दा ठूलो र महत्त्वपूर्ण चाड तोराङ ल्हो हो । यो पर्वले थकाली जातिको लागि दसैं जत्तिकै ठूलो महत्त्व राख्दछ, जसले उनीहरूको सम्बृद्ध सांस्कृतिक विरासत, पारिवारिक बन्धन र पुरूषाहरूप्रतिको अटुट आदरलाई भत्काउँछ ।

तोराङ ल्हो हरेक वर्ष फागु पूर्णिमाको अवसर पारेर लगातार तीन दिनसम्म अत्यन्तै उत्साह र धुमधामका साथ मनाइन्छ । यस चाडको मुख्य उद्देश्य थकाली समुदायका पुरूषाहरूले समाजको हित र विकासका लागि गरेका महान योगदानहरूको स्मरण, सम्मान र कदर गर्नु हो । यो पर्व परिवार र समुदायका छरिएर रहेका सदस्यहरूलाई एकसाथ भेला गराउने महत्त्वपूर्ण माध्यम हो, जहाँ विवाहित दिदीबहिनीहरू र उनीहरूका सम्पूर्ण परिवारलाई माइतीमा विशेष निमन्त्रणा गरी भव्य स्वागत र सत्कार गरिन्छ ।

चाडको समयमा पुरुषहरूले उत्साहका साथ परम्परागत तीरन्दाजी खेल खल्छन् भने महिलाहरूले परम्परागत गहनाहरू सहितको आकर्षक नौगानचोलो लगाएर सामूहिक रूपमा नाचगान गर्छन्, जसले पर्वको माहोललाई थप रङ्गीन बनाउँछ । यसका साथै, भेला भएका मानिसहरू रमाइलोका लागि तास खेल्ने चलन पनि निकै लोकप्रिय छ । यस अवसरमा विशेषगरी थकाली परिकारहरू जस्तै खिमी, स्वादिलो मटन कबाब, सेल रोटी, र मुलाको अचार आदि बनाएर खाने र खुवाउने गरिन्छ। तोराङ ल्हो पर्वले थकाली समुदायलाई एकताको सूत्रमा बाँध्नुका साथै खुसी, हर्षोल्लास र सांस्कृतिक गौरव साट्ने महत्त्वपूर्ण अवसर प्रदान गर्दछ।

यःमरी बनाउने क्रियाकलापको अनुभव

कुञ्जन पाण्डे
कक्षा ५ भेरी

हामी २०८२/०८/१७ गते हामी कक्षा ५ का विद्यार्थीहरू यःमरी बनाउने क्रियाकलापमा सहभागी भएका थियौं । त्यस दिन बिहान देखि नै हामी उत्साहित थियौं । हामी ११: ५० मा यःमरी बनाउनको डायनिङ हलमा सबै जम्मा भयौं । शिक्षकहरूले हामीलाई पाँच पाँच जनाको समूहमा विभाजन गर्नुभयो । यःमरी बनाउनको लागि हामीले चामलको पिठोलाई तातो पानी हालेर मुर्यौं । त्यसपछि हामीले यःमरीभित्र हाल्नको लागि चाकु, तिल र खुवाको मिश्रण तयार गर्‍यौं । हाम्रो यःमरीको लागि पहिले मुसेको पिठोलाई सानो सानो गोलो बनाएर त्यसलाई सोली आकारको रुप दियौं । त्यसभित्र हामीले अघि तयार गरेको चाकु, तिल र खुवाको मिश्रण हाल्यौं र त्यसको सोली बन्द गरेर माछाको आकार बनायौं । हामीलाई यस क्रियाकलाप हाम्रा शिक्षकहरूले सघाउनुभयो । त्यसपछि हामीले बनाएका यःमरीहरूलाई मःमः को भाँडोमा राखेर बफायौं । १५-२० मिनेटपछि स्वादिलो यःमरी तयार भयो र हामीले त्यसको स्वादको आनन्द लिएर खायौं । नेवार समुदायमा मङ्सिर महिनामा धान भित्र्याएपछिको खुसीयालीको रुपमा यःमरी बनाएर यःमरी पूर्णिमा मनाइन्छ । यःमरी हाम्रो स्वास्थ्य लागि लाभदायक र स्वादिलो खानेकुरा हो । मलाई यो साह्रै मिठो लाग्यो र यस क्रियाकलापबाट हामीमा यःमरी तयार गर्ने सिपको पनि विकास भयो ।

मःमः

केमी गुरुङ
कक्षा १ तमोर

मलाई मनपर्ने खानेकुरा मोमो हो । मोमोहरू सेतो रङको हुन्छन् । मलाई भोजल मोमो मनपर्छ । मोमो पिठो र किमाले बनेको हुन्छ । किमा मासु र सब्जिको हुन्छ । मलाई मोमो साह्रै मनपर्छ ।

अर्केस्ट्रा साँभको अनुभव

इजय लाल प्रधान
कक्षा ६ वरुण

(इम्पेरियल वर्ल्ड स्कुलद्वारा आयोजित ‘अर्केस्ट्रा साँभ’ कार्यक्रममा भाग लिएर एरन र इजय घर फर्किँदै छन् । उनीहरू कार्यक्रमको बारेमा कुरा गर्दैछन् ।)

एरन: इजय, आज इम्पेरियल वर्ल्ड स्कुलमा भएको अर्केस्ट्रा साँभ तिमीलाई कस्तो लाग्यो ?

इजय: मलाई त असाध्यै रमाइलो लाग्यो एरन, वाद्यवादन र गायनको त्यो तालमेल सुन्दा मनै आनन्दित भयो ।

एरन: साच्चै, माहोल नै सडगीतमय थियो । तिमीलाई आज बजाइएका धुन र गीतहरूमध्ये कुन चाहिँ सबैभन्दा बढी मनपऱ्यो ?

इजय: मलाई त गुराँसे फुल्यो भन्ने गीत र त्यसको अर्केस्ट्रा धुन निकै मनपऱ्यो । हाम्रा लोक बाजाहरूको प्रयोग कति मिठो सुनिएका, तिमीलाई नि ?

एरन: मलाई त सबै प्रस्तुति उत्तिकै राम्रा लागे । विशेष गरी बाँसुरी र भायोलिनको जुहारी सुन्दा त शरीर नै जिरिङ्ग भयो । साथीहरू र शिक्षकहरूले निकै नै मेहनत गर्नुभएको देखियो ।

इजय: हो नि, हाम्रै कक्षाका साथीहरूले त्यति राम्रो प्रस्तुति दिएको देख्दा त मलाई निकै गर्व लाग्यो । उनीहरूले यो कार्यक्रमका लागि धेरै हप्तादेखि अभ्यास गरेका थिए, त्यसैको फल त हो नि ।

एरन: एकदम ठिक भन्यौ । यस्ता कार्यक्रमले प्रतिभा मात्र देखाउँदैनन्, हामीलाई समूहमा मिलेर काम गर्न पनि सिकाउँछन् । आजको साँभ निकै रमाइलो र फलदायी रह्यो, होइन त इजय ?

इजय: हो नि एरन, यस्ता साङ्गीतिक साँभहरूले हाम्रो कला र संस्कृतिको जगेर्ना गर्न पनि ठूलो मद्दत पुऱ्याउँछन् । अबदेखि विद्यालयमा यस्ता कार्यक्रमहरू हुँदा हामीले पनि कुनै न कुनै रूपमा सहभागी हुनुपर्छ है ।

एरन: पक्कै पनि! अर्को पटक म पनि तबला बजाउन सिक्नेछु । ओहो! कुरा गर्दागर्दै घर पनि आइसकेछ । अब बाँकी कुरा भोलि विद्यालयमै गरौंला है ?

इजय: हुन्छ एरन, शुभ रात्री!

(यति भन्दै दुवै जना मुस्कुराउँदै आ–आफ्नो घरतिर लागे ।)

मेरो नेपाल

चाँदिरा पाण्डे

कक्षा ८ इन्द्रावती

म आफ्नो काम सकेर केही बेर मोबाइल हेर्दै बसेकी थिएँ । त्यही बेला सामाजिक सञ्जालमा एउटा सूचना देखें, “आउँदो सेप्टेम्बर ८ गते नेपालमा भएका भ्रष्टाचार र अन्यायको अन्त्यका लागि देशभर शान्तिपूर्ण आन्दोलन हुँदैछ ।”

केही दिनअघि मात्र नेपालमा दर्ता नभएका सामाजिक सञ्जाल बन्द गरिएको थियो । मैले मनमनै सोचें, “हामी नागरिकलाई सामाजिक सञ्जालको पहुँच नदिने तर नेताहरूले आफ्ना परिवार र नातेदारलाई भने प्रयोग गर्न दिने ?”

यही समस्यालाई लिएर युवाहरूले आन्दोलन गरे । त्यतिबेला मैले धेरै विश्वास गर्ने समाचार माध्यम रुटिन अफ नेपालले पनि यो आन्दोलनलाई समर्थन गरेको थियो । साथै धेरै कलाकार, नायक, नायिका र चर्चित व्यक्तिहरूले पनि समर्थन जनाएका थिए । यो सबै देखेपछि म अझ उत्सुक भएँ र आन्दोलनबारे खोजी गर्न थालें ।

यो आन्दोलन शान्तिपूर्ण हुने रहेछ । सहभागी सबैलाई विद्यालयको युनिफर्म लगाएर आफूले चाहेको सामग्री बोकेर उपस्थित हुन निर्देशन दिइएको थियो । मलाई पनि यस आन्दोलनमा सहभागी हुन मन लाग्यो । म पनि मेरो देशमा परिवर्तन चाहन्थेँ। तर मनमा द्विविधा थियो, “जाऊँ कि नजाऊँ ?”

निर्णय गर्न नसकेर म आमासँग सल्लाह लिन गएँ । “आमा, हेर्नु न, हाम्रो देशभर जेनजी पुस्ता भ्रष्टाचारविरुद्ध आन्दोलनमा निस्किँदैछन् । मलाई पनि जान मन लागेको छ ।” मैले भनेँ ।

आमाले भन्नुभयो,“नानी, यस्तो आन्दोलनमा के हुन्छ थाहा हुँदैन। त्यसमाथि त्यो दिन तिम्रो विद्यालय पनि छ ।”

तर मेरो मन अझै दृढ हुँदै गयो । “आमा, यो त शान्तिपूर्ण आन्दोलन हो । केही हुँदैन होला,” मैले भनेँ ।

केही बेर सोचेर आमाले भन्नुभयो, “हुन्छ जाऊन त । तर धेरै सावधान र सुरक्षित रहनू ।”

मैले धन्यवाद दिएँ र सुत्न गएँ ।

अर्को बिहान आमाले उठाएर सोध्नुभयो, “नानी, तिमीले भनेको आन्दोलन कहिले हो ?”

“आजै हो आमा,” मैले भनेँ ।

खाना खाएर म विद्यालय गएँ । विद्यालयमा सबै साथीहरू पनि त्यही आन्दोलनको कुरा गरिरहेका थिए । “भोलि भ्रष्टाचारविरुद्ध आन्दोलन हुँदैछ र”

मैले पनि भनेँ, “म त जान्छु। मलाई मेरो देशमा परिवर्तन ल्याउन मन छ ।”

कतिपय साथीहरूले नजाने भने, तर मैले निर्णय गरिसकेकी थिएँ । घर फर्किएपछि म तयारी गर्न थालें । युनिफर्म, पानी र केही खानेकुरा राखें । मनमा उत्साह थियो । छिट्टै खाना खाएर सुत्ने र भोलि बिहान चाँडै उठ्ने योजना बनाएँ ।

भोलिपल्ट बिहान ७ बजे उठेर तयार भएँ र आन्दोलन हुने स्थानतर्फ लागें । आन्दोलन सुरु भयो । सबै जना आआफ्नो सोच र उद्देश्य बोकेर आएका थिए, नेपालको राजनीतिमा सुधार ल्याउने ।

हामी प्रहरीको घेरा पार गर्दै अगाडि बढ्दै गयौँ । सबै कुरा ठीकै चलिरहेको थियो । हामी बानेश्वरस्थित संसद् भवन अगाडि पुगेका थियौँ । अचानक मैले गोलीको आवाज सुनेँ । आवाज सुन्नासाथ धेरै मानिसहरू घर फर्किन थाले, तर म त्यहीं अडिग रहें ।

प्रहरीले अश्रु ग्याँस फ्याँक्न थाले । साँभतिर फेरि गोली चलेको आवाज आयो । दोस्रो, तेस्रो र चौथो गोली पनि चल्यो, तर म अझै आन्दोलनमै अडिग रहें । त्यहाँ भेटिएका साथीहरूसँग नारा लगाउँदै म अगाडि बढिरहें ।

साँभ परिसकेकाले म त्यो दिन घर फर्किँएँ । भोलिपल्ट पनि आन्दोलन हुने भयो, तर दोस्रो दिनको आन्दोलन हामीले सोचेभन्दा फरक रह्यो । देशका सम्पत्तिहरू तहसनहस भए । दोस्रो दिनमा खासै उत्साह देखिएन तर त्यस आन्दोलनपछि व्यवस्थामा ठूलो परिवर्तन आयो र सरकार परिवर्तन भयो ।

त्यस रात म समृद्ध, शान्त र भ्रष्टाचारमुक्त नेपालको परिकल्पना गर्दै सुत्ने । प्राणभन्दा प्यारो “मेरो देश नेपाल ।”

मुसामुसी

जेसन बस्नेत
कक्षा २ सुनकोशी

एउटा थियो मुसा
अर्को थिई मुसी

दुवै जना भेटेपछि
भए धेरै खुसी

भकारीको पल्लापट्टि
रतियाको फर्सी

रातभरि गड्याङगुडुङ
रतिया त तर्सी

खेल र जीवन

जोनस पुरी

कक्षा २ तिनाउ

फुटबल खेलन गयौँ
मैदान हाम्रो रमाइलो ।
साथीहरूसँग मिलेर
मन खुसीले भरियो ।

हेरेर एकअर्कालाई
पासपास गर्दै अघी बढौँ ।
सबैले मिलेर खेल खल्दै
खेलनलाई सधैं अधि सरौँ ।

गोल गर्ने छ लक्ष्य
जसले छुन्छ आकाश ।
खेल्दै जाँदा साथीहरू
खुसी कहिले निरास ।

रमाइलो खेल सबैले
खुसी भएर हेरौँ ।
जितेर फर्किनु छ हामी
हर्षित मनले बसौँ ।

इन्टरनेसनल सेन्टर

फर इन्टिग्रेटेड माउन्टेन

डेभलपमेन्ट भ्रमण

निधि धमला

कक्षा ७

इम्पेरियल वर्ल्ड स्कुलका कक्षा ७ का विद्यार्थीहरू २०८२ मङ्सिर ५ गते गोदावरीमा अवस्थित इन्टरनेसनल सेन्टर फर इन्टिग्रेटेड माउन्टेन डेभलपमेन्ट (ICIMOD) मा शैक्षिक भ्रमण गएका थियौँ । त्यहाँ हामीले धेरै कुराहरू सिक्ने मौका पायौँ । त्यहाँको अनुभवी प्रशिक्षकले हामीलाई सबै ठाउँको बारेमा बुझाउनु भयो । भ्रमणको मुख्य उद्देश्य वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन र दिगो विकास सम्बन्धी व्यावहारिक ज्ञान हासिल गर्नु थियो। गोदावरी पुग्ने बितिकै त्यहाँको सफा हावा र शान्त, प्राकृतिक परिसरले हाम्रो मनमा एक किसिमको आनन्द र शान्ति ल्यायो ।

ICIMOD मा पुगेर हामीले यो संस्था नेपालसहित आठ हिमाली देशमा वातावरणीय अनुसन्धान, प्राकृतिक स्रोतको दिगो व्यवस्थापन र पहाडी समुदायको जीवनस्तर सुधारमा काम गर्ने सिर्जनशील संस्था रहेछ भन्ने बुझ्यौँ । सर्वप्रथम हामीले माटोरहित खेती गर्ने तरिकाहरूको बारेमा जान्ने मौका पायौँ । त्यहाँ सुन्तला, किबी, जुनार, निबुवा लगायत विभिन्न किसिमका तरकारीहरू फलिरहेको देख्यौँ । गाई बाख्रा पालन, परम्परागत चुल्हो, सोलारबाट खाना पकाउने बिधिका बारेमा पनि बुझ्ने मौका पायौँ ।

भ्रमणको क्रममा हामी विद्यार्थीहरूले त्यहाँका परियोजना प्रदर्शनीहरू र अनुसन्धानका विषयहरूबारे जानकारी पायौँ । विशेषगरी, जलवायु परिवर्तनले हिमाल, नदी, वन र जैविक विविधतामा पार्ने गम्भीर प्रभाव तथा जैविक विविधताको संरक्षण सम्बन्धी जानकारीले हामीलाई ठूलो शिक्षा दियो । हामीले कक्षामा सिकेका ज्ञानहरूलाई व्यवहारिक रूपमा बुझ्ने अवसर पायौँ ।

यो भ्रमणले हामीलाई आफ्नो वरपरको वातावरणप्रति अझ बढी जिम्मेवार बनाउन प्रेरित गरेको छ । मलाई लाग्छ, सबै विद्यार्थीले यस्ता ठाउँहरूको भ्रमण गर्न पाउनुपर्छ । यो भ्रमण हाम्रो जीवनको एउटा अविस्मरणीय र ज्ञानवर्धक अनुभव रहयो ।

मेरो लाइटाइड भ्रमण

निरुक्त कट्टेल
कक्षा ४ नारायणी

आज कार्तिक ७ गते मेरो लागि अन्य दिनभन्दा फरक थियो । मेरो मन खुसी र उत्सुक थियो । आज म मेरा दिदी, दादा र बाबासँग लाइटाइडको भ्रमण गर्न जान लागेको थिएँ । यसको लागि हामी ६:३० मै उठेर नित्य कर्म गरी खाना खाएर यात्राको लागि तयार भयौँ। माछापुखरीबाट ८:३० तिर हामी स्याफ्रुबेसीको गाडी चढ्यौँ । ६ घण्टापछि हामी स्याफ्रुबेसी पुग्यौ । बाटोमा ठाउँ उकालो थियो । बाटोमा हामीले गधाको बथान आइरहेका देख्यौँ । ३० मिनेट हिँडेपछि हामी ढुङ्गामा बसेर आफैँले लगेका मकै खायौँ । हामी धेरैबेरहिँडेपछि खाइजिम भन्ने ठाउँमा पुग्यौँ । हामीले त्यहाँको गेस्ट हाउसमा खाना खाएर त्यही सुत्‍यौ ।

भोलिपल्ट कार्तिक ८ गते हामी ६:०० बजेतिर उठेर हामीले तातोपानी खायौँ । त्यसपछि लुगा फेरेर बिहानीको खाजा खाने बितिकै हिँड्न थाल्यौँ । त्यहाँ एउटा गोरुले मलाई देख्ने बितिकै लखेट्‍यो म दौडिँ । थोरै उकालो चढेपछि सिधा बाटो मात्र थियो । त्यसपछि एउटा भोलुङ्गे पुल आयो । पारिबाट गधाहरु आइरहेका थिए । त्यसपछि हामीले १२:३० तिर शेर्पा गाउँको एउटा होटेलमा बस्ने निधो गर्‍यौँ । हामीले त्यही आराम गरेर सुत्‍यौ ।

तेस्रो दिन कार्तिक ९ गते हामी ५: ४५ तिर उठेर लुगा लाउने बितिकै हिँड्न थाल्यौँ । हिँड्दा हिँड्दै हामी खोलाको किनारमा पुग्यौँ र त्यही बसेर स्याउ खायौँ । केही अगाडि पुगेपछि बुङल्यान्ड होटेलमा खाना खायौ । छ घण्टा हिँडेपछि हामी थाङस्याप पुग्यौँ । त्यहाँको एउटा होटेलमा खाना खाएर सुत्‍यौँ ।

कार्तिक १० गते पनि हामी ५:३० तिर उठेर लुगा लगाउने बितिकै हामी हिँड्न थाल्यौँ । ३ घण्टा जति हिडेपछि हामी लाइटाइड उपत्यकामा आइपुग्यौँ । लाइटाइड उपत्यका सुन्दर रहेछ । त्यहाँ चोरी गाईहरु चरिरहेका थिए । वरिपरि सुन्दर पहाडहरु थिए । हामीले त्यहीको होटेलमा खाना खायौँ । मलाई भने केहीबेर हिँडेपछि अलि असजिलो महसुस भएर बान्ता भयो तर ६:०० बजे सुतेर बिहान उठेपछि ठिक भयो ।

कार्तिक ११ गते उद्दा त लाइटाइडमामा हिउँ पो परिरहेको रहेछ । हिउँको चिप्लोमा हिँड्न नसक्ने भएर त्यो दिन हामीले हिउँसँग खेल्दै दिन बितायौँ । हिउँमा खल्दा ज्यादै रमाइलो भयो ।

भोलिपल्ट कात्तिक १२ गते ५: ४५ मा उठेर हामी फर्किने तयारी गर्न थाल्यौँ । बाटो ओरालो थियो त्यसैले हामी ३ घण्टामै थाङस्याप पुग्यौँ र खाना खायौँ । खाना खाएर हामी हिँड्दा हिँड्दै ६ बजे लामा होटेलमा बस्‍यौँ ।

कात्तिक १३ गते ५:५० तिर उठेर लुगा फेरेर हामी हिँड्न थाल्यौँ । ३ घण्टा हिँडेपछि हामी एउटा होटेलमा खाना खाएर अघि बढ्यौँ । अचानक पानी पर्न थाल्यो । हामी बल्लबल्ल ३-४ घण्टापछि स्याफ्रुबेसी पुग्यौ र गाडी चढेर लाइटाइड भ्रमणको रमाइलो अनुभव लिएर आफ्नो घर काठमाडौँ आइपुग्यौँ । यो यात्राले मलाई हाम्रो देशको अन्य सुन्दर ठाउँहरु पनि घुम्ने चाहना बढेको अनुभव मैले गरेँ ।

समाजसेवक परशुराम तामाङ

जोर्देन रिन्छेन तामाङ
कक्षा ४ राप्ती

समाजसेवी भनेको समाजको निस्वार्थ सेवा गर्ने व्यक्ति हो । हाम्रो समाजमा यस्ता धेरै समाजसेवीहरु छन् । जसले स्वार्थभन्दा माथि उठेर समाज र समाजका मानिसहरुको हितका लागि निरन्तर काम गरिरहेका छन् यस्तै समर्पित समाजसेवीहरुमध्ये एक परशुराम तामाङ हुनुहुन्छ ।

समाजसेवी परशुराम तामाङको जन्म वि.सं. २००८ साल फाल्गुन ३ गते भोजपुर जिल्लाको बोखिममा भएको हो । उहाँ आमा गोपिमाया तामाङ र बुबा दुर्गाबहादुर तामाङको दोस्रो छोराका रूपमा जन्मनुभएको थियो । उहाँ वि.सं. २०२१ सालदेखि तामाङ समुदाय तथा आदिवासी जनजातिहरुको मानव अधिकारको पक्षमा काम गर्दै आउनुभएको छ । उहाँले वि.सं. २०३४ देखि २०५८ सम्म त्रिभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गतका आंगिक क्याम्पसहरुमध्ये भोजपुर क्याम्पस र सरस्वती क्याम्पसमा अर्थशास्त्र र तथ्याङ्कशास्त्र विषयको प्राध्यापकका रूपमा सेवा गर्नुभयो । शिक्षण पेशासँगै उहाँले आदिवासी जनजातिहरुको हक, अधिकार र पहिचानका लागि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा काम गर्नुभएको छ । उहाँले एसियाको प्रतिनिधित्व गर्दै संयुक्त राष्ट्र स्थायी फोरम अन इन्डिजिनस इस्युज (United Nations Permanent Forum on Indigenous Issues - UNPFII) को उपाध्यक्ष पदमा दुई कार्यकालसम्म रही आफ्नो जिम्मेवारी सफलतापूर्वक पूरा गर्नुभएको थियो । समाजसेवा र शिक्षाका अतिरिक्त उहाँले नेपाली साहित्यमा पनि सक्रिय योगदान दिनुभएको छ । उहाँले विशेषगरी अर्थतन्त्र, संस्कृति र राजनीति सम्बन्धी विषयहरुमा कलम चलाउनुभएको छ ।

उहाँका तामाङ जाति, नेपालका तथ्याङ्कहरु र आदिवासी जनजाति (सन् २००६ - नेपाली तथा अंग्रेजी माध्यम) र हाम्रो नेपाल: सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र (वि.सं. २०६५) जस्ता दर्जनौँ कृतिहरु प्रकाशित भएका छन् ।

परशुराम तामाङ समाजसेवा, शिक्षा, मानव अधिकार र साहित्यका क्षेत्रमा बहुआयामिक योगदान पुर्‍याउने एक विशिष्ट व्यक्तित्व हुनुहुन्छ ।

नेपाली कला परिषद् भ्रमण

प्रतिम दुलाल
कक्षा ९ बर्दई

मिति २०८२ मङ्सिर ११ गते म र मेरा कक्षा ९ का साथीहरुले कला सङ्ग्रहालयको भ्रमण गर्‍यौँ । नेपाल कला परिषद काठमाडौँको बबरमहलमा रहेको छ । नेपाल कला परिषद् सन् १९६२ मा नेपाली कला र कलाकारहरुको प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले स्थापना गरिएको संस्था हो । यस संस्थाको स्थापना कालमा राजा महेन्द्र संरक्षक थिए, प्रधानमन्त्री किर्तिनिधि बिष्ट संस्थापक अध्यक्ष, प्रसिद्ध आधुनिक कलाकार लैनसिंह बाङ्देल महासचिव र जर्नेल मृगेन्द्र एस . जेबी राणा कोषाध्यक्ष थिए ।

हामी पुगेको दिन त्यहाँ अन्तर्राष्ट्रिय कला प्रदर्शनी हुँदै थियो । विभिन्न देशका कलाकार र प्रतिनिधिहरु आफ्नो कला प्रस्तुत गर्न आएका थिए । तीमध्ये बंगलादेशबाट आएका कलाकारहरुले सामाजिक मुद्दासम्बन्धी अत्यन्त महत्त्वपूर्ण कला प्रदर्शन गरेका थिए ।

सङ्ग्रहालयभित्र प्रवेश गर्दा हामीले विभिन्न प्रकारका कला, चित्रकला, फोटोग्राफी, कपडाका कला तथा अन्य धेरै सिर्जनात्मक प्रस्तुतीहरु हेर्न पायौँ । तीमध्ये हाम्रो लागि सबैभन्दा प्रमुख रूपमा देखाइएको कला बंगलादेशी कपडा उद्योगमा भएको दुर्घटना, अर्थात् २०१३ को राना प्लाजा दुर्घटना सम्बन्धी प्रदर्शनी थियो। कलाकारले बनाएको उक्त कलाले उक्त घटनालाई अत्यन्त स्पष्ट रूपमा बुझाएको थियो । राना प्लाजा बंगलादेशको ढाका नजिक रहेको आठ तले भवन थियो, जहाँ अन्तराष्ट्रिय ब्रान्डका कपडाहरु उत्पादन गर्ने हजारौँ कामदार काम गर्थे । दुर्घटनाअघि नै भवनमा ठूला चिरा देखिएका थिए, तर कामदारहरुलाई जबरजस्ती काममा फर्किन बाध्य बनाइयो । २०१३ अप्रिल २४ का बिहान केही मिनेटमै पूरा भवन भत्कियो । सो दुर्घटनामा १,१३० जनाभन्दा बढीले ज्यान गुमाए र २,५०० भन्दा बढी घाइते भए । यो इतिहासकै सबैभन्दा ठूलो औद्योगिक दुर्घटनामध्ये एक हो ।

प्रदर्शनीले दुर्घटना किन भयो भन्ने कारणहरु पनि देखाएको थियो । अनधिकृत रूपमा थपिएको भवन, कमजोर निर्माण सामग्रीहरुको अत्यधिक भार र सुरक्षा चेतावनीहरुलाई बेवास्ता गर्नु नै दुर्घटनाका कारण थिए । चित्रहरु, कपडाका टुक्रा र भावनात्मक कलाकृतिहरु मार्फत ती कामदारहरुको दुःख, जोखिम र मानवीय मूल्य निकै प्रभावकारी रूपमा प्रस्तुत गरिएको थियो ।

यस प्रदर्शनीले हाम्रो कलालाई हेर्ने दृष्टिकोण नै परिवर्तन गरिदियो । हामीले बुझ्यौँ कि कला केवल हेर्नका लागि मात्र होइन,महसुस गर्न, बुझ्न, र मनन गर्नका लागि पनि हुन्छ । कलाले शक्तिशाली कथा सुनाउन, सचेतना फैलाउन, र सहानुभूति जगाउन सक्छ ।

हामी नेपाल कला परिषद्प्रति हार्दिक कृतज्ञ छौँ । यसले हामीलाई बुझ्न, सिक्न र विश्वका यथार्थ घटनासँग कला मार्फत जोडिन मद्दत गर्‍यो । यति महत्त्वपूर्ण र शैक्षिक कलाकृतिहरु नजिकबाट हेर्न र बुझ्न अवसर दिएकोमा हामी उहाँहरु प्रति अत्यन्त आभारी छौँ ।

चस्मा

निहारिका भण्डारी
कक्षा ३ त्रिशुली

चस्माले हामीलाई राम्ररी हेर्न सहयोग गर्छ। यसले धुलो धुवाँबाट सुरक्षा पनि गर्छ । चस्मा विभिन्न किसिमका हुन्छन् साथै विभिन्न रङका पनि हुन्छन् । जस्तै: रातो, सेतो, पहेँलो आदि । कुनै चस्मा आँखाको कमजोरीलाई बनेको हुन्छ भने कुनै चस्मा धुलो र धुवाँबाट सुरक्षा गर्नलाई बनेको हुन्छ । कसैकसैले राम्रो देखिनको लागि पनि चस्माको प्रयोग गर्छन् । चस्मा लगाउँदा मान्छेको सुन्दरता अझै बढ्छ त्यसैले चस्मा धेरै महत्वपूर्ण हुन्छ र सबैजनाले चस्मा लगाएर राम्रो देखिनु पर्छ ।

आमाको माया

बेन्जु सापकोटा
कक्षा ८ इन्द्रावती

आमा तिमीबिना संसार अधुरो
तिम्रो ममताले दिन्छ मनमा उज्यालो
तिम्रो मुस्कानमा स्वर्ग भक्तिकन्छ
जीवनको बाटो सजिलो भइदिन्छ ।

बाल्यकालमा अँगालोमा राखी
दुःख सुखमा सधै साथ दिई
रातभरि निदाउन नपाई
मेरो लागि बलिदान दियौ आमा तिमीले ।

तिम्रो हातको अन्न अमृत जस्तै
तिम्रो वचनले सुनाउँछ आशा र सन्देश
जसले तिम्रो आँसु बगाउछ
त्यसको जीवन अधुरो नै हुन्छ ।

मेरो पहिलो शिक्षक तिमी नै थियौ
आमा तिमीले जीवनको बाटो देखायौ
तिम्रो उपदेशले बल्यो ज्ञानको उज्यालो
तिम्रो ममताले हटाउँछ हरेक कालो ।

संसारमा सबैभन्दा महान उपहार
आमाको माया हुन्छ अविचल आधार
म जीवनभरि ऋणी छु तिम्रो
माया, बलिदान र अस्तित्वको ।

बिदापछि लागेको विद्यालय

रिन्छेन शेरपा
कक्षा ३ त्रिशुली

दर्शेको बिदापछि लगतै हाम्रो स्कुल लागेको थियो । त्यही बेला तिहारको माहोल पनि सुरु भएको थियो । तिहार हिन्दूहरूको दर्शेपछिको दोस्रो ठूलो पर्व हो । जुन कार्तिक महिनामा पाँच दिनसम्म मनाइन्छ । त्यसलाई यमपञ्चक पनि भनिन्छ । यो कागतिहार पहिलो दिनबाट सुरु भएर भाइटिका अन्तिम दिनसम्म मनाइन्छ । यो पर्व उज्यालोको र मायाप्रेमको भनेर विश्वास राखिएको छ । जसमा हामीले काग, गाई, लक्ष्मी र भाइहरूको पूजा गर्छौं । साथै हामीले यो पर्व विद्यालयमा पनि धुमधाम तरिकाले मनायौं। विद्यालयमा पनि सबै कक्षाका विद्यार्थीहरूले आआफ्नो तरिकाले तिहार कार्यक्रममा सहभागिता देखाए । तिहार हाम्रो विद्यालयमा एकदमै रमाइलो भयो ।

दही मर्सी घिमिरे

कक्षा १ तमोर

मनाई मनपर्ने खाने कुरा दही हो। दही दुधले बन्छ । कहिलेकाँही म रोटीसँग दही खान्छु। दही सेतो र नरम हुन्छ । दही स्वास्थ्यसको लागि राम्रो हुन्छ । दहीले हामीलाई तागत दिन्छ । दही चिसो हुन्छ । दही गर्मी मौसममा खायोभने शितल दिन्छ ।

मलाई खान मनपर्छ

रियान श्रेष्ठ
कक्षा ३ मर्स्याङ्दी

मलाई खान मनपर्छ, घरको खाना मनपर्छ । बाहिर त भन् मितो, मासुभात मनपर्छ ।

अन्न बिना बाँच्दैन, भोक सहनु हुँदैन । नखाई बस्न सकिँदैन, धेरै खानु हुँदैन ।

ठिक्क खाना खानुपर्छ, स्वस्थ पनि रहनुपर्छ । फलफूल धेरै खानुपर्छ, शरीर बलियो बनाउँछ ।

तामाङ जातिकी छोरी

लेमी समर लामा
कक्षा ३ त्रिशूली

म तामाङ जातिकी छोरी हुँ । मेरो जात तामाङ हो । हाम्रो संस्कृतिमा तामाङ भाषा बोलिन्छ र हामी एक-अर्कालाई ‘....लासो वाफ्याफुल्ला’ भनेर सम्बोधन गरिन्छ । तामाङ संस्कृतिमा तिब्बती बौद्ध धर्म र स्थानीय परम्पराको सुन्दर मिश्रण पाइन्छ । साथै, तामाङ भाषा र संगीतलाई हामी विशेष प्राथमिकता दिन्छौं । हिमाली क्षेत्रमा बसोबास गर्ने तामाङ समुदायको सामाजिक संरचना र जीवनशैलीमा हाम्रो गहिरो ध्यान केन्द्रित हुन्छ । म तामाङ भएकोमा मलाई गर्व छ ।

थारु जाति

सानभी मिश्र
कक्षा ३ त्रिशुली

हामीले विद्यालयमा पढ्दै गर्दा शिक्षकले कक्षामा एउटा सानो परियोजना दिनुभएको थियो। त्यस परियोजनामा विभिन्न जातजातिबारे खोज गरेर आफूलाई मनपर्ने कुनै एक जातिको बारेमा लेख्नुपर्ने थियो । त्यसैले मैले थारु जाति छनोट गरें । थारु जाति नेपालको प्रमुख आदिवासी जनजातिहरूमध्ये एक हो। थारु समुदाय मुख्य रूपमा तराईका जिल्लाहरू कैलाली, कञ्चनपुर, बाँके, बर्दिया र चितवनमा बसोबास गर्छन् । उनीहरूको आफ्नै भाषा, भेषभूषा, कला र संस्कृति छन्, जसले थारु समुदायलाई अलग पहिचान दिन्छ । थारु जातिमा महिलाहरू प्रायः रङ्गीन लुगा र गहनाहरू लगाउँछन् भने पुरुषहरूले ढाका टोपी र साधारण कपडा लगाउने गर्छन् उनीहरूको मुख्य पेशा खेतीपाती हो। धान, गहुँ, मकै र तरकारी खेती गरेर उनीहरूले आफ्नो जीविकोपार्जन गर्छन खेतीपाती नै उनीहरूको प्रमुख आम्दानीको स्रोत हो । थारु समुदायमा घाँसको छानो भएको घरलाई परम्परागत मानिन्छ । घरको अगाडि सुन्दर चित्र र सजावट बनाउने चलन पनि रहेको छ । थारुहरूको प्रमुख चाड माघी हो । यस चाडमा राम्रो खाने, नाचगान गर्ने र आफन्तहरूसँग भेटघाट गर्ने गरिन्छ । थारु नृत्य र गीतले उनीहरूको समृद्ध संस्कृति भल्काउँछ । थारु समुदाय देवीदेवताहरूको पूजा गर्छन् र प्रकृतिको सम्मान गर्छन् बालबालिकालाई सानैदेखि संस्कार र परम्परा सिकाउने चलन बलियो छ । अतिथि सत्कारमा पनि थारु समुदायका मानिसहरू निकै अगाडि छन् । आजकाल थारुहरू शिक्षा र विभिन्न पेशामा पनि सक्रिय रूपमा सहभागी हुँदै गएका छन् । यसरी, थारु संस्कृति हाम्रो देशको महत्वपूर्ण पहिचान हो ।

मेरो मनपर्ने वस्तु

विभान अधिकारी
कक्षा ५ भेरी

पुस्तक मेरी अत्यन्त मनपर्ने वस्तु हो । मलाई पुस्तक मनपर्छ किनभने सबै पुस्तकले हामीलाई ज्ञान दिन्छ । पुस्तकले हामीलाई बुद्धिमानी बनाउँछ । पुस्तकमा कथा, निबन्ध, संवाद, कविता आदि हुन्छन् । त्यहाँ सुन्दर चित्रहरू पनि हुन्छन् । पुस्तक गणित, विज्ञान, अङ्ग्रेजी, नेपाली, कम्प्युटर आदि विषयका हुन्छन् ।

मलाई पुस्तक उपयोगी कुराहरूको बारेमा सिकाउने साथी जस्तो लाग्छ । हामीलाई आफ्नो स्वास्थ्य स्वस्थ राख्ने उपायहरू पुस्तकले सिकाउँछ । हामीलाई पुस्तकले नयाँ कुराहरू सिकाउँछ । पुस्तकमा इतिहासका कुराहरू पनि लेखिन्छ । हाम्रो ज्ञानलाई पुस्तकले माथि बढाउँछ । हामोलाई पुस्तकले जीवनका लागि उपयोगी ठूलासाना सबै कुराहरूसँग सम्बन्धित भएको कुरा सिकाउँछ । पुस्तकले शब्द र अर्थ सिकाउँछ । पुस्तकलाई हामी हिमाल, वन नदीकाबारेमा बताउँछ । हामीले पुस्तकलाई जतन गरेर राख्नुपर्छ । पुस्तकलाई सफा राख्नुपर्दछ । पुस्तकलाई हामीलाई कलमले कोर्नु हुँदैन । मलाई पुस्तकलाई ख्याल गर्नु भनेको पुस्तकले हामीलाई सहयोग गरेको भएर धन्यवाद भनेको जस्तो लाग्छ । मलाई भन्याउ लागेको बेला म राम्रा पुस्तकहरू खोजेर पढ्छु ।

आजभोलि मानिसहरू पुस्तक पढ्नुभन्दा मोबाइलमा हेर्न ध्यान दिन्छन् । मानिसहरूको मोबाइलमा गेम खेल्नमा रुचि बढेको देखिन्छ तर म मोबाइलमा गेम खेल्नुको सट्टा पुस्तकमा ध्यान दिन्छु म पुस्तक जहिल्यै पनि पढ्छु । म पढ्नमा मात्र रुचि राख्छु ।

विद्यालयको रमाइलो

शिमिया थापा
कक्षा २ तिनाउ

मेरो विद्यालयको नाम इम्पेरियल वर्ल्ड स्कुल हो । मेरो विद्यालयमा गएको महिना लालाबाला थिएटर कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो । यो कार्यक्रम एक हप्तासम्म चलेको थियो । यस कार्यक्रममा १२ भन्दा बढी देशका मानिसहरूको सहभागिता रहेको थियो । यस अवधिमा हामीले हरेक दिन फरकफरक कार्यक्रमहरू हेर्ने अवसर पायौं । कार्यक्रमसँगै विद्यालयमा विभिन्न खेलहरू र एउटा सानो मेला पनि लागेको थियो । मेलामा हामीले विभिन्न सामान किन्ने र बेच्ने मौका पायौं । कार्यक्रमको पहिलो दिन धेरै देशका राष्ट्रिय गानहरू सुन्न पाउँदा निकै उत्साह लागेको थियो । साथै, हामीले विभिन्न देशका सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू हेर्ने सुनौलो अवसर पनि पायौं ।

यस कार्यक्रममार्फत हामीले फरक-फरक देशका मानिसहरूसँग भेटघाट गर्ने, उनीहरूको भाषा, कला, धर्म र परम्पराबारे जान्ने मौका पायौं । मलाई यो कार्यक्रम हेर्दा निकै रमाइलो लागेको थियो । विदेशी पाहुनाहरूसँगै मेरो विद्यालयका दाइदिदीहरूले पनि कार्यक्रममा सक्रिय सहभागिता जनाउनु भएको थियो । हाम्रो विद्यालयले विदेशीहरूसँग सहकार्य गरेर कार्यक्रम आयोजना गरेको देख्दा मलाई धेरै खुसी लाग्यो । कार्यक्रमको पहिलो दिन हामीले पनि विभिन्न जातजाति भल्काउने सांस्कृतिक पोशाक लगाएर हाम्रो देशको पहिचान प्रस्तुत गरेका थियौं । यी सबै अनुभवहरू मेरो लागि नयाँ, रमाइला र मनोरञ्जनपूर्ण थिए । त्यसैले यो कार्यक्रम मेरो जीवनका एकदमै रमाइला र सम्भनलायक पलहरूमध्ये एक बनेको छ ।

एक विशेष कार्यक्रम

मिशा बस्नेत
कक्षा २ तिनाउ

हाम्रो विद्यालयमा एक विशेष कार्यक्रम प्रस्तुत गरिएको थियो । यस कार्यक्रममा १२ देशका कलाकारहरू आएर थिएटरमार्फत आफ्ना कला र संस्कृतिहरू साभ्ना गरेका थिए । यस कार्यक्रमबाट मैले धेरै नयाँ कुरा सिक्ने मौका पाएँ ।

मैले विभिन्न देशका राष्ट्रिय गानहरू सुन्न पाएँ, उनीहरूको कला र संस्कृति बारे जान्न पाएँ र धेरै रमाइला कार्यक्रमहरू पनि हेर्ने अवसर पाएँ । जस्तै: जादु प्रदर्शन, विभिन्न देशका नाचहरू र रमाइला नाटकहरू । १२ वटा देशका भण्डाहरूले हाम्रो विद्यालयको आँगन सुन्दर रूपमा सजाइएको थियो। यस कार्यक्रममार्फत मैले धेरै कुरा सिक्ने र निकै रमाइलो अनुभव पाएँ ।

मेरो साथी

हृधान श्रेष्ठ
कक्षा १ अरुण

मेरो साथीको नाम अभिज्ञ हो । उसलाई ढिँडो मनपर्छ । ऊ सात वर्ष हो । ऊ र मसँगै खेल्छौं । ऊ मेरो दाइ हो तर ऊ म भन्दा सानो छ । उसको विद्यालयको नाम युनिग्लोब हो । ऊ अलिकति गोरो छ । उसलाई स्ट्रसँग खेल्न मनपर्छ । ऊ कक्षा एकमा पढ्छ । मलाई उसको धेरै माया लाग्छ ।

प्यारी साथी

सिया खरेल
कक्षा १ अरुण

मेरो साथीको नाम मनास्लु हो । मेरो साथीको मनपर्ने खाना मासुको भोल हो । उसको मनपर्ने जनावर कुकुर हो । उसलाई मनपर्ने रङ बैजनी हो । मेरो साथीको मनपर्ने फल नास्पाती हो । उसलाई मनपर्ने किताब “परी बगैँचा” हो । उसको मनपर्ने चलचित्र एल्सा हो । उसको कपाल लामो छ ।

“लालाबाला” काठमाडौँ इन्टरनेशनल चिल्ड्रेन महोत्सव

युवराज्ञी शाह
कक्षा ४ नारायणी

हाम्रो विद्यालयमा कार्तिक १७ गतेदेखि २१ गतेसम्म लालाबाला’ काठमाडौँ इन्टरनेशनल चिल्ड्रेन महोत्सव सञ्चालन भएको थियो । यस महोत्सवमा बङ्गलादेस, थाइल्यान्ड, श्रीलङ्का, युके, जापान, भारत र स्लोभाकिया जस्ता देशहरू सहभागी भएका थिए । त् ती देशका सहभागी बालबालिकाले आ–आफ्नो नाटक प्रदर्शन गरेका थिए ।

यो महोत्सव बालबालिकालाई एकै ठाउँमा भेला गराएर उनीहरूमा सिर्जनात्मक सिपको विकास गर्ने मञ्च रहेछ । हामीले ‘बच्चा माइ बच्चा’ नाटक प्रदर्शन गर्‍यो । त्यस नाटकमा मैले मुख्य पात्रको साथीको भूमिका निभाएकी थिएँ । नाटकमा म नाच्न र खेल्न सिपालु केटी थिएँ । हाम्रो नाटकले बच्चाहरूलाई सबै कुरा एकैपटक सिकाउँदा गाह्रो हुन्छ भन्ने सन्देश दिएको थियो । नाटकको अभ्यास हामीले निकै पहिलादेखि नै गरिरहेका थियौं जुन मेरो लागि अविस्मरणीय रह्यो । मलाई यस नाटकमा भाग लिन पाउँदा निकै खुसी लाग्यो ।

हामी कक्षा चार विद्यार्थीहरूले बङ्गलादेशको नाटक हेर्ने अवसर पनि पाएका थियौं । त्यो नाटक बङ्गलादेशको इतिहासमा आधारित थियो । त्यो नाटक रोचक थियो । यो महोत्सवबाट मैले नाटकको बारेमा सिकेँ साथै अरु विदेशीहरूसँग भेट्ने अवसर पाएँ । मेले विभिन्न देशको राष्ट्रिय गान पनि सुनें । मलाई यो महोत्सव एकदम रमाइलो लाग्यो । यस महोत्सवमा सहभागी हुँदा हामीमा अभिनयप्रति रुचि बढेको अनुभव मैले गरें ।

रहस्य

विज्ञराज पन्त
कक्षा ६ वरुण

काभ्रेपलान्चोक जिल्लामा ‘रुखबोट’ भन्ने एउटा सानो गाउँ थियो । रुखबोटे गाउँमा सधैं नयाँ–नयाँ अपराध हुन्थे र नयाँ–नयाँ अपराधी समातिन्थे । रुखबोटे गाउँमा एकजना एकदमै चर्चित इन्स्पेक्टर थिए । इन्स्पेक्टरको नाम भरतमान पुन थियो । उनी नै ती इन्स्पेक्टर थिए जसले धेरै अपराधीहरूलाई समातेका थिए । गाउँका सबै मानिसलाई यो कुरा थाहा थियो कि ती सबै अपराधीहरू एकआपसमा जोडिएका थिए, तर यो साबित गर्न पर्याप्त सबुत थिएन । भातमान यो सत्य साबित गर्न समर्पित थिए । त्यसैले, भातमान दिनरात अनुसन्धान गरिरहन्थे । उनले दिनरात अनुसन्धान गरे पनि केही सबुत नआएकाले उनको चिन्ता भन्ने बढ्यो । उनी विश्वस्त थिए कि यी सबै अपराधहरूको पछाडि एउटा मुख्य व्यक्ति थियो ।

तर, एक दिन गाडी चोरी भएन, न घरहरूमा आगो लगाइयो, न त एउटा पनि भैँभगडा भयो । एक दिन, एक हप्ता, एक महिना वित्यो तर रुखबोटे गाउँमा केही पनि भएन । रुखबोटे गाउँ सामान्य रूपमा शान्त भयो र त्यो शान्ति महिनाबाट वर्षमा बदलियो । गाउँका सबै मानिसले यो अवसरमा खुसीयाली मनाए, तर भरतमान भने त्यो शान्तिले मनैदेखि हराए जस्तो महसुस गरिरहेका थिए । किनभने उहाँलाई थाहा थियो की अपराधीहरू हराउँदैनन्, तर भन् बलियो भएर फर्किन्छन् ।

रुखबोटेको त्यो शान्ति लगातार बाह्र वर्षसम्म चल्यो । कुनै पनि अपराध भएको थिएन, सबै कुरा शान्त थियो । तर त्यो शान्तिको बिचमा एउटा ठूलो घटना भयो । काठमाडौँको डेटा सेन्टरमा ठूलो अपराध भयो । सम्पूर्ण सहर अन्धकार भयो । मोबाइल नेटवर्कहरू सबै ठप्प भए । समाचारका च्यानलहरू निष्क्रिय भए, सबै सेवाहरू बन्द भए । मानिसहरू आपत्तिको अवस्थामा थिए । यो एउटा यस्तो चलाख कदम थियो कि यसले पूरा देशलाई हल्लायो । त्यो रात काठमाडौँको ट्रफिक आवाज, बिजुली, अनलाइन सेवाहरू सबै रोकिएका थिए ।

रुखबोटेको पुरानो घरमा भरतमानको कानमा त्यो खबर पुग्यो । तर उनी अचम्मित भएनन्, किनभने उनलाई थाहा थियो केही ठूलो काण्ड आउँदै छ । उनी रिटायर जीवन बिताइरहेका थिए तर उनी अति उत्साहित हुँदै पुरानो अनुसन्धानका काम गरिरहेका थिए । प्रमाण खोज्दै थिए । भरतमानले मनमनै भने, यो अपराध पनि उस्तै छ, र भरतमानलाई थाहा थियो, यो बाह्र वर्षअघिको अपराधी नै थियो ।

त्यसपछि, रेडियोले प्रहरीले अपराधीलाई समात्न सफल भएको घोषणा गर्‍यो । भरतमान हतारिँदै काठमाडौँ जाने सार्वजनिक यातायातमा चढे । भरतमान सिधै प्रहरी चौकीमा पुगे र अपराधीलाई भेट्न माग गरे, किनकि उनी अति चर्चित र सम्मानित इन्स्पेक्टर थिए त्यसैले प्रहरीहरू सहमत भए । भरतमानले अपराधीसँग पानी पिएर बाह्र वर्षअघिको सबै प्रश्न सोधे, र त्यो अपराधीले सबै प्रश्नको बिना हिचकिचाहट उत्तर दियो ।

‘अब त तिमी सन्तुष्ट छौ होला नि ?’ उनको श्रीमतीले सोधिन तर त्यस क्षणमा उनको दिमागमा बत्ती बल्यो । ‘केही गडबड छ,’ उनले मनमनै भनेर अपराधी समातिसकेको कुरा श्रीमतीलाई बताएर आरामको निद्रामा सुत्न गए ।

अपराधी समातिएको एक वर्ष भइसकेको थियो । उसको मृत्यु पनि भइसकेको थियो । एक साँझ भरतमान आफ्नो पुरानो फाइलहरू र अनुसन्धानका कुराहरू हेर्दै थिए । ‘ओहो! यो त मैले चिनेको मानिस पो रहेछ, त्यो ठाउँ कहाँ हो ?’ भरतमानकी छोरीले भनिन् उनले पत्राउ परेको पहिलो अपराधीको तस्बिर देखाउँदै थिइन् । भातमानको मुटु दुख्यो र उनको आँखा आफ्नी श्रीमतीसँग जोडियो ।’

ओहो, यो त मेरो श्रीमतीको पो चलखेल रहेछ ।

बालापनका दिनहरू

केशव अग्रवाल
कक्षा: ९ (गण्डकी)

बालापनका दिनहरू धेरै कुराहरू बिर्सिन्छन् होला तर बाल्यकाल कहिले मेटिँदैन जहाँ सानो कुरा पनि ठूलो हुन्थ्यो र सानो घाउमा पनि मन रोइदिन्थ्यो ।

माटोमा लेटिएर घर बनाउने नदीको छेउमा नाङ्गो खुट्टा दौडिने कागजका जहाज बनाउँदै सोच्थे कसरी पुग्ने होला जुनको टुप्पोमा ?

स्कुलको घण्टीमा थियो डर पनि तर इयालबाट हेरिन्थ्यो सपनाको देश भोला भुलाएर फर्किने बाटोमा डोँडा र गगनसँगै गीत गाउँथ्यौं ।

असिना परे दौडिन्थ्यो खुलेर र साना पोकामा वर्षा समाउने सपना कहिले आमाको काखमा निदाउँथेँ कहिले तारा गन्दै खुला आकाशमा ।

खिर

अभिक बशिष्ठ
कक्षा १ तमोर

मलाई मनपर्ने खाना खिर हो । खिर पूजामा पकाइन्छ । खिर दुध, चिनी र चामलले बनेको हुन्छ । त्यसैले मलाई खिर मनपर्छ । मलाई मेरो आमा र ममीले बनाएको खिर मनपर्छ ।

लालीगुराँस

सुदेशना गौचन
कक्षा ४ राप्ती

लालीगुराँस फूल हाम्रो डाँडपाखा कति राम्रो । राष्ट्रिय फूल हाम्रो हो कति सुन्दर र राम्रो यो ।

फुल्छ हिमाली वनमा माया मेरो मनमा । वीरताको प्रतीक यो रातो रगत जस्तो यो ।

हरियो पातको माझमा बिहान अनि साँझमा । नेपालीको शान यो यो त हाम्रो मान हो ।

मेरी आमा

समिक काफ्ले
कक्षा १ अरुण

मेरी आमाको नाम सगुन हो । मेरी आमाको उमेर ३५ वर्ष हो । मेरी आमाको मनपर्ने खाना स्याउ हो । मेरी आमा असाध्यै सुन्दर हुनुहुन्छ । मेरी आमाको घर बिराटनगर हो । मलाई मेरी आमा धेरै मनपर्छ ।

Student's Art

Aaradhya S. Pandit, VI Mahakali
Midnight, Acrylic on Canvas

Arnab R. Basaula, VIII Indrawati
Woman, Acrylic on Canvas

Ava & Benju, VIII Indrawati
Painter, Acrylic on Canvas

Diya Gautam, IX Babai,
Message in a Bottle, Acrylic on Canvas

Evana Lamichhane, V Seti,
Comic Poster, Coloured Pencil on Paper

Hridhaan Shrestha, I Arun
Penguins, Play Dough on Paper

Kemi Gurung, I Tamor
Star fish, Play Dough on Paper

Lakeisha Khadgi, VII Karnali
The World of Plants, Acrylic on Canvas

Nirukta Kattel, IV Narayani
Mushrooms, Coloured Pencil on Paper

Norzin Sherpa, VIII Indrawati
Human Nature, Acrylic on Canvas

Prashant K. Upadhyay, VIII Indrawati
Woman, Acrylic on Canvas

Prashiddhi Malla, I Arun, Arcimboldo-style
Portrait, Coloured Pencil on Paper

Ujana Adhikari, VIII Babai
Broken Pots, Acrylic on Canvas

Stutee Sangroula, IX Babai
The Lady's Hair, Acrylic on Canvas

Students of Grade VIII
Merry Christmas, Mixed Media on Board

Students of Grade V
Musicians, Collage on Paper

Students of Grade II
Flowers, Collage on Paper

Sichu Shrestha, IX Gandaki
The Man, Acrylic on Canvas

Shristika Basnet, IX Gandaki
Masks on the Air, Acrylic on Canvas

Shreyas B. Shakya, VII Karnali
Houses with Facial Features
Acrylic on Canvas

Shreyank B. Shakya, VII Mechi
City of Cards, Acrylic on Canvas

Sanaya Rayamajhi, IX Gandaki
Blessings, Acrylic on Paper

Sajin Gurung, VII Karnali
Man Falling Apart, Acrylic on Canvas

Priyanjali Sherchan, IX Babai
Lost Treasure, Acrylic on Canvas

Activities

USA Tour 2025 | Learning global leadership at the United Nations and enjoying breathtaking views from One World Observatory.

IWS Got Talent 2025 | A stage filled with confidence, creativity, and incredible student talent.

IWS Cultural Day – Tihar 2082 | Celebrating the colors, traditions, and spirit of Tihar with joy and pride.

LaLaBaLa Festival 2025 – Opening | A grand opening to an international celebration of children's theatre and creativity.

LaLaBaLa Festival 2025 – Opening | A grand opening to an international celebration of children's theatre and creativity.

LaLaBaLa 2025 – Day 1 Evening Show | An inspiring opening night powered by young performers and imagination.

"Home" | Sri Lanka | A heartfelt performance exploring belonging, love, and identity.

Friendship Mail Project | Students exchanging letters and building new friendships with joy.

Guest Lecture | Architecture & Math | Connecting mathematics and science to real-world architectural design.

Grade 3 Educational Visit | Patan Durbar Square | Young learners exploring Nepal's rich cultural heritage.

Art Club in Action | Students adding color, creativity, and new life to our parking area through vibrant wall art and decorations.

Learning from the Land | Our students joyfully harvesting the rice paddy they planted earlier—an enriching hands-on experience connecting learning, nature, and responsibility.

Grade IV Field Trip | Changu-narayan | History and culture brought alive through hands-on learning.

Parent Academy Session | A meaningful discussion on understanding and supporting preteen emotions.

Storytelling Competition (Grades 1-3) | Young storytellers bringing characters to life with confidence.

Grade V Field Trip | Changu-narayan | Exploring ancient heritage through experiential learning.

PhotoKTM6 Visit | Grade IX | Students engaging with art, stories, and global perspectives.

Kathmandu University M.Phil Visit | An enriching academic exchange focused on teaching and learning practices.

Thunderbolt Cup 2025 | Football | Students gaining experience, confidence, and sportsmanship on the field.

OKS Leaders' Meeting 2082 | Academic leaders collaborating for quality and growth in education.

Yomari Punhi Celebration | Students learning culture by shaping tradition with their own hands.

Global University Fair 2025 | Students exploring pathways to higher education around the world.

Academic Exchange Visit | Sharing ideas, practices, and perspectives through collaboration.

Orchestra Evening 2082 | A beautiful evening of music, harmony, and student talent.

Campus Maintenance Activity | Ensuring a clean, safe, and healthy learning environment.

Grade 2 Life Skills Session | Learning kindness, empathy, and the importance of forgiveness.

Preschool Educators Workshop | Empowering educators through professional learning and reflection.

Basketball Tournament Achievement | A strong performance driven by teamwork and determination.

Kidspreneur Talk Series | Inspiring students with real-life entrepreneurial stories.

March Past Achievement | Discipline, coordination, and school pride on display.

Grades 1-3 Curriculum Showcase | Expressing learning through culture, art, and creativity.

Grade 1 Cooking Activity | Learning healthy habits through fun, hands-on experiences.

Quiz Competition | Encouraging critical thinking through healthy competition.

Women's Volleyball Friendship Match | Building bonds through teamwork and sportsmanship.

Driving Safety Forward | Our Transportation Department participating in an informative session by SIPRADI, focused on vehicle maintenance, traffic rules, and road safety—strengthening awareness, responsibility, and safe practices for everyday operations.

Annual Sports Meet 2025 – Opening Ceremony | A vibrant and energetic start to days of sports and celebration.